

Bijlagenbundel

Meerjarenbeleidskader Jeugd de Kempen
2026 - 2029

INHOUD

Bijlagenbundel

1.1 Uitkomsten participatie ouders

1.2 Uitkomsten participatie Jongeren

1.3 Uitkomsten participatiebijeenkomst 12 december

1.4 Uitkomsten bijeenkomst Jeugd- en gezinswerkers 21 januari

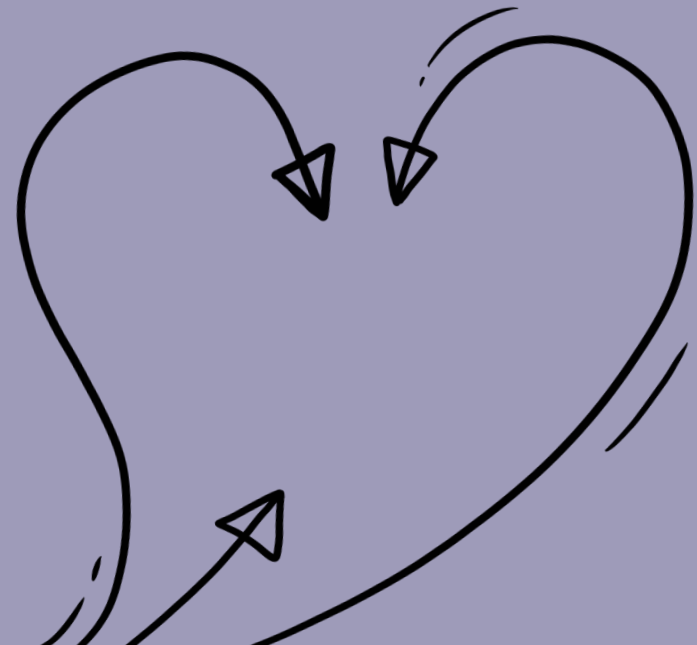
1.5 Uitkomsten Kempencongres

1.1.5 Input raads- en commissieleden ten behoeve van het MJBK

1.6 Evaluatie MeerJarenBeleidsKader Jeugdhulp 2020 - 2024

1.7 Globale 4-jaren uitvoeringsagenda met koppeling naar de doelstellingen uit het MJBK

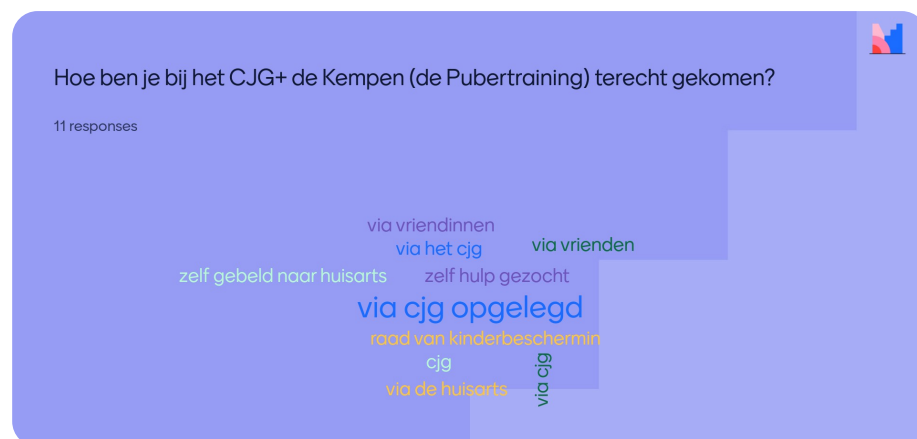
1.1 Uitkomsten participatie ouders

UITKOMSTEN PARTICIPATIE OUDERS

Als onderdeel van de externe consultatiefase heeft er een bijeenkomst met ouders plaatsgevonden. Deze ouders zijn bekend met het CJG+. Middels een digitale vragenlijst is het gesprek aangegaan over ondersteuning bij opvoedvraagstukken.

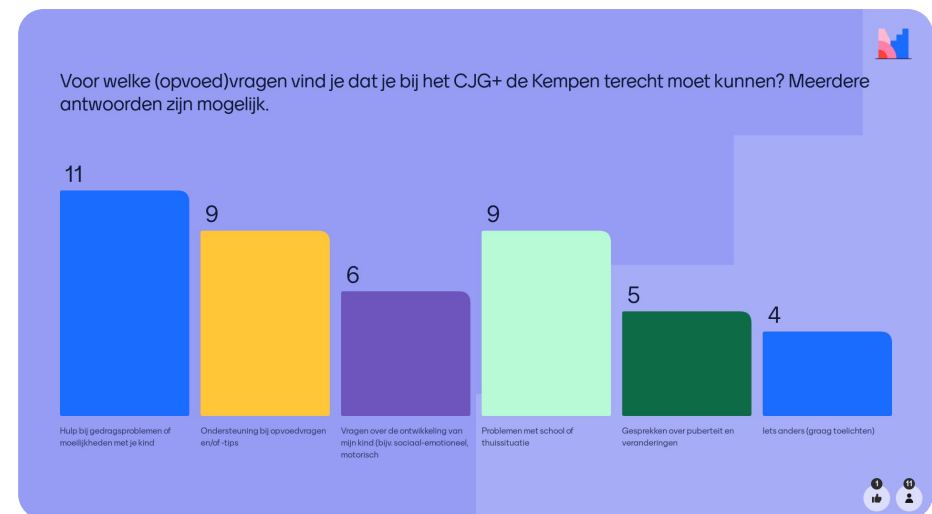
Hieronder de uitwerking van deze bijeenkomst.

Er werd één antwoord gemist in de keuzemogelijkheden; namelijk familie. De ouders die deze keuze aan wilden kruisen hebben toen voor de keuzeoptie 'Andere zorgverlener namelijk....' gekozen. We hebben na beantwoording nogmaals de vraag gesteld of iedereen met deze keuze de optie familie bedoelde en dat was inderdaad zo.

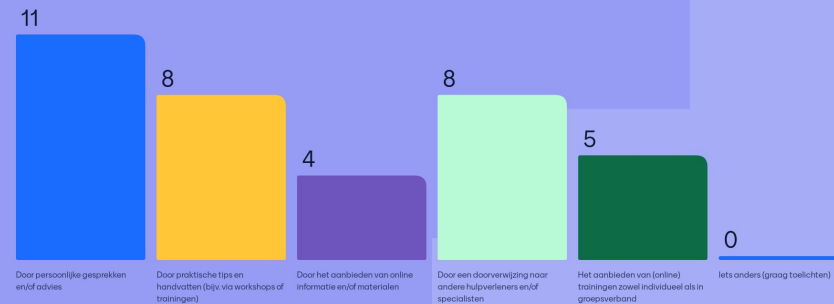

Met de keuzemogelijkheid ‘Anders’ bedoelden ouders school. Ook de voetbaltrainer werd genoemd en geroemd om zijn werkwijze bij het aanpakken van pestgedrag en het communiceren naar ouders hierover. Vervolgens werd aangegeven dat de Samen Doener, werkzaam op het Pius X college, als positief werd ervaren. Een ouder benoemde dat zijn kind heel veel heeft aan de individuele gesprekken met de Samen Doener op school. Een andere ouder gaf aan dat ondanks het goede werk van de Samen Doener niet altijd de medewerking vanuit school werd verleend.

Bij de keuzemogelijkheid ‘iets anders’ werd psycho-educatie genoemd t.a.v. ADHD en autisme. Vervolgens werd door een ouder aangegeven dat die keer dat hij spoed4jeugd belde, hij gevraagd werd om over 20 minuten terug te bellen terwijl hij niet voor niets spoed4jeugd belde. Ook werd aangegeven dat er hulpverleners zijn met kleine contracten waardoor zij soms moeilijk bereikbaar zijn en dat terugbelverzoeken voor CJG+ niet altijd worden opgevolgd.

Hoe kan het CJG+ de Kempen het beste ondersteunen bij deze opvoedvragen? (zie vraag hiervoor)

Stel dat je niet meer bij het CJG+ de Kempen terecht kunt met je hulpvraag, waar zou je dan naartoe gaan? (Je mag meerdere antwoorden aankruisen).

Het online zoeken naar informatie of tips wordt niet of nauwelijks aangekruist. Bij het doorvragen hiernaar werd aangegeven dat er veel hits zijn, er door de bomen het bos niet gezien wordt en dat er getwijfeld wordt aan de betrouwbaarheid van al de informatie die verschijnt. Er wordt veel waarde gehecht aan persoonlijke begeleiding. Bij de keuzemogelijkheid 'Anders' werden politie, spoed4jeugd en systeemtherapie genoemd.

Hoe veel opvoedonzekerheid ervaar jij als ouder? (schaal 0-7)

Wie of wat in jouw omgeving kan jou helpen om jouw opvoedonzekerheid te verminderen, zodat je je zekerder voelt in je rol als ouder?

Vrienden en familieleden,
Sjg

Vrienden partner cjb

Vriend, collega of familie

Internet

Vrienden, familie

Vrienden en familie

Familie

Mijn moeder

Kun je maatschappelijke ontwikkelingen noemen waarvan je als ouder denkt dat ze het opvoeden en opgroeien van je kind(eren) extra lastig maken?

Verharding van de
samenleving

Telefoons

Social media, vape,
nieuwe school methoden

Social media

Telefoon

Social media vpen
alcohol

Geen toekomstvisie

Social media, mobiel,
vrienden.

Wie of wat in jouw omgeving kan jou helpen om jouw opvoedonzekerheid te verminderen, zodat je je zekerder voelt in je rol als ouder?

Praten met vrienden, met
ouders, met collega's, etc.

Mijn familie en mijn
praktijkondersteuner.

Family

Kun je maatschappelijke ontwikkelingen noemen waarvan je als ouder denkt dat ze het opvoeden en opgroeien van je kind(eren) extra lastig maken?

X

Social
mediaPrestatiedrukSocia
le drukPolitiek

Vapen, alcohol,
groepsdruk.

Sociale media, drank en
drugs, individualisering

Hoe normaal vind jij het om opvoedadvies te geven, vragen en/of te krijgen binnen je eigen familie en/of vriendenkring? (schaal 0-7)

Ik vind het heel normaal om advies over opvoeden en opgroeien te vragen aan mijn eigen familie en vrienden.

4.6

Ik vind het heel normaal om advies over opvoeden en opgroeien te geven aan mijn eigen familie en vrienden.

3.2

Ik vind het best moeilijk om advies over opvoeden en opgroeien te vragen of te geven en zou hier hulp bij willen.

1.7

Helemaal niet mee eens

Helemaal mee eens

Wie of wat heeft ooit echt het verschil gemaakt wanneer jij een hulpvraag had (in positieve en/of negatieve zin)?

Positief... familie

Familie

Vrienden.

Wie of wat heeft ooit echt het verschil gemaakt wanneer jij een hulpvraag had (in positieve en/of negatieve zin)?

Vrienden en familieleden.
Ook Sjg

Ander kind

Familie

Ouders

Moeder

School negatief
Vrienden familie positief

Vrienden

Cjg.vriend

Wat vond je ervan om op deze manier betrokken te worden bij het opstellen van het nieuwe beleidskader Jeugdhulp Kempengemeenten? Heb je nog tips?

Geen probleem maar liefst niet einde cursus

Goed, om een keer je ervaring te mogen delen

Prettig je ervaring te kunnen delen.

Prima.

Fijn om eens een keer je ervaringen te mogen delen.

Ik voel me enorm vereerd! Wij staan open voor hulp van jullie, dus is het mooi om iets terug te kunnen doen

Prima

Goed

Wat vond je ervan om op deze manier betrokken te worden bij het opstellen van het nieuwe beleidskader Jeugdhulp Kempengemeenten? Heb je nog tips?

👍 fijn om ervaringen te delen

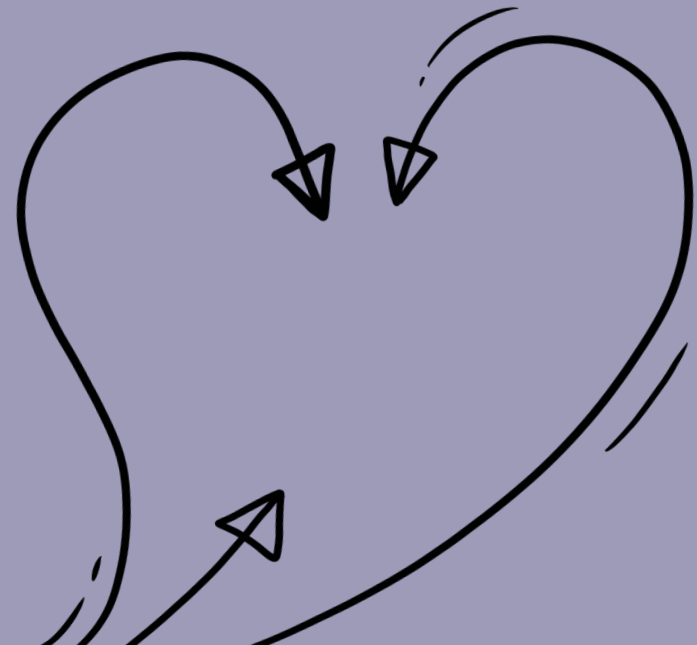
Geen probleem

Normaal

Prima! Fijn om ervaring te delen. Mocht het kunnen, om in contact te komen met mensen die in een zelfde situatie zitten.

1.2 Uitkomsten participatie Jongeren

UITKOMSTEN PARTICIPATIE JONGEREN

Als onderdeel van de externe consultatiefase zijn twee uitvragen gedaan.

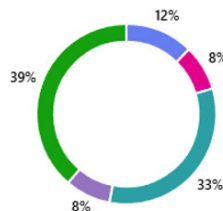
1. Brede participatie Jongeren in de Kempengemeenten.

Met behulp van een digitale vragenlijst is het gesprek aangegaan met deelnemers van Bondgenoten: een initiatief dat jongeren helpt om vriendschappen op te bouwen en een sociaal netwerk te ontwikkelen. Daarnaast is gebruikgemaakt van een digitale uitvraag onder een bredere doelgroep jongeren. Hierbij is aangesloten bij bestaande participatiestructuren in de vorm van de leerlingenraad van het Pius-X college en het Rythovius College. Ook is de digitale vragenlijst gedeeld via de jongerenwerkers van de Kempengemeenten. Dit heeft een respons van 49 jongeren opgeleverd.

Resultaten:

In welke gemeente woon je?

• Bergeijk ('t Loo, Weebosch, Luyksgestel, Riethoven, Westerhoven)	6
• Bladel (Netersel, Hapert, Casteren, Hoogeloon)	4
• Eersel (Steensel, Duizel, Knegsel, Vessem, Wintelre)	16
• Reusel-de Mierden (Hulsel, Lage Mierde, Hooge Mierde)	4
• Anders; (zoals Hilvarenbeek, Oirschot, Veldhoven)	19

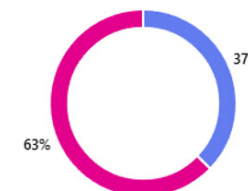
Wat doe je het liefst in je vrije tijd

15x	Sporten/dansen/voetballen/wandelen/fietsen
11x	Gamen
7x	Netflix/series kijken/tv kijken
5x	Tekenen
4x	Lezen

4x	Naar buiten/afspreken met vrienden
3x	Huiswerk maken/leren/rekenen
3x	Werken
2x	Op mijn telefoon
2x	Muziek luisteren
1x	Met de hond bezig zijn
1x	Musicals kijken
1x	Eten
1x	Koken
1x	Tijd met familie doorbrengen

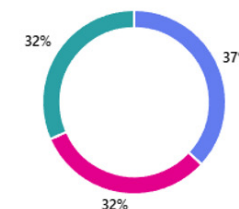
Ken je de (mobile-) Spot met de jongerenwerkers?

• ja	19 ✓
• nee	32

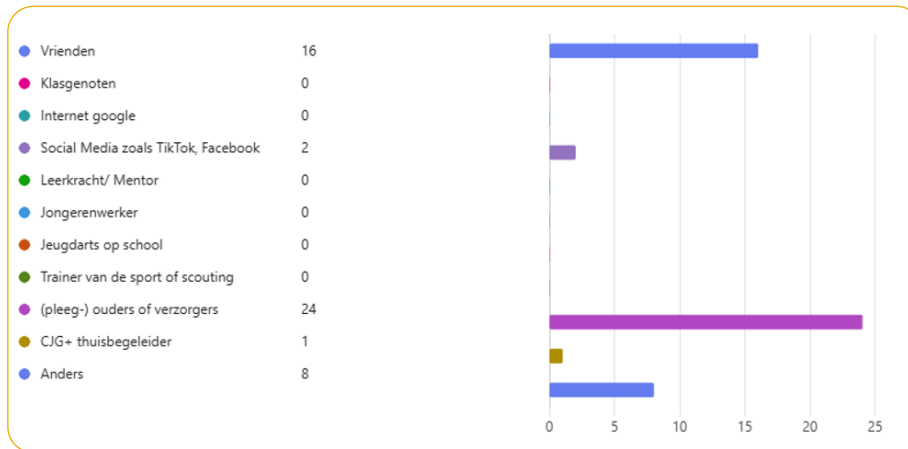

Kom je ooit bij de (Mobile-) Spot? (antwoorden zijn van de deelnemers die de spot kennen)

• Ja regelmatig	7
• Ja 1 keer geweest	6
• Nee	6

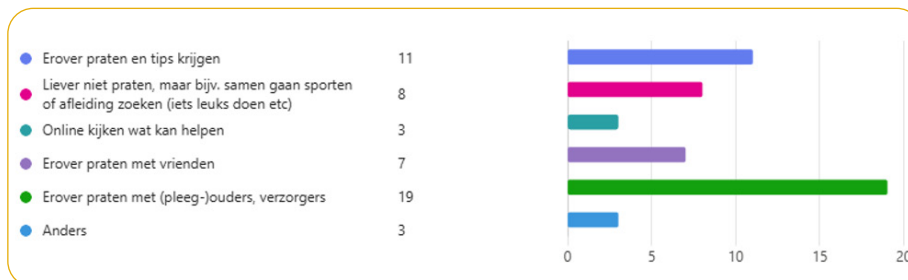

Naar wie of wat ga jij het eerste wanneer je niet lekker in je vel zit? Hulp nodig hebt van een ander?

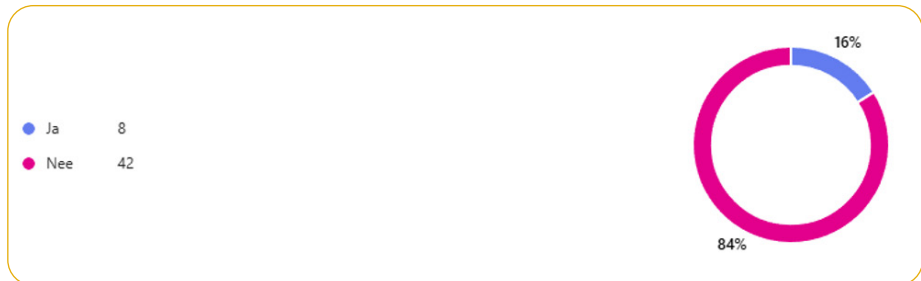
Anders: Mentoren/docent, zelf/niemand (5x), familie, zus (2x)

Wat voor hulp vind je dan fijn?

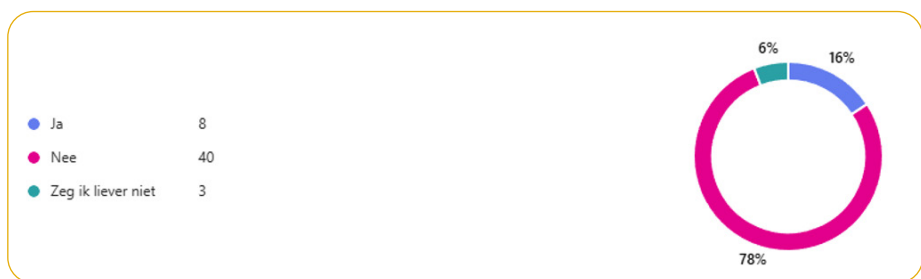

Anders: Sporten en niet praten, comfort, ik deel niet graag met anderen.

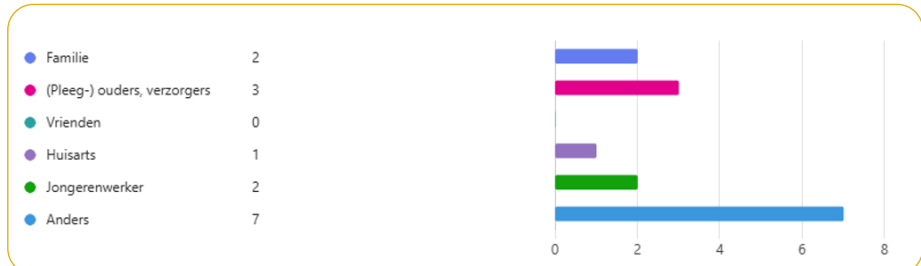
Weet je wat het CJG+ is en wat ze doen?

Heb je ooit hulp gekregen vanuit het CJG+?

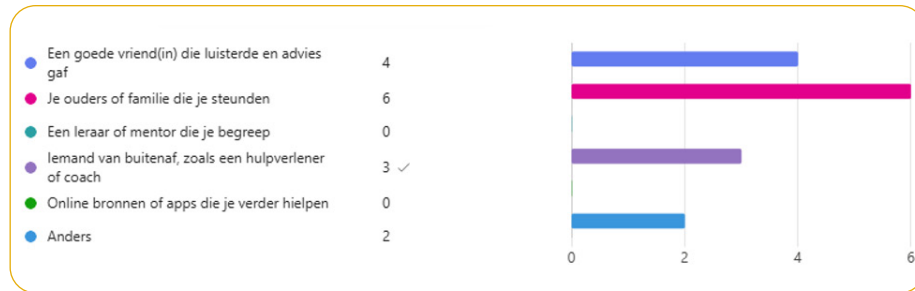

Zo ja, hoe ben je bij het CJG+ terecht gekomen?

Anders: Psycholoog (2x), school, niet (2x)

Wie of wat heeft jou ooit fijn geholpen toen je niet lekker in je vel zat?

Anders: Ik probeerde hulp te krijgen van vrienden, ouders, leerkrachten en een psycholoog. Maar mijn gedachten voelen nog steeds zwaarder dan wat ze zeggen om mij te helpen.

Welke dingen in je omgeving kunnen je wel eens onzeker, angstig of ongelukkig maken?

Social media, nieuws, de maatschappij, hangjeugd, wat (ik denk) dat er van mij verwacht wordt, school, leeftijdsgenoten, niks, drukte, ik voel me onzeker want als ik opsta moet ik naar school, zoiets bestaat niet.

Dit waren de vragen. Bedankt!! Vond je het leuk om mee te denken? Heb je nog tips of opmerkingen?

Nee, leuk om aan mee te werken, goeie vragenlijst, kost niet veel tijd dus perfect, jazerker leuk om mee te denken. Goed.

2. Bijeenkomst leerlingen praktijkonderwijs Pius-X College.

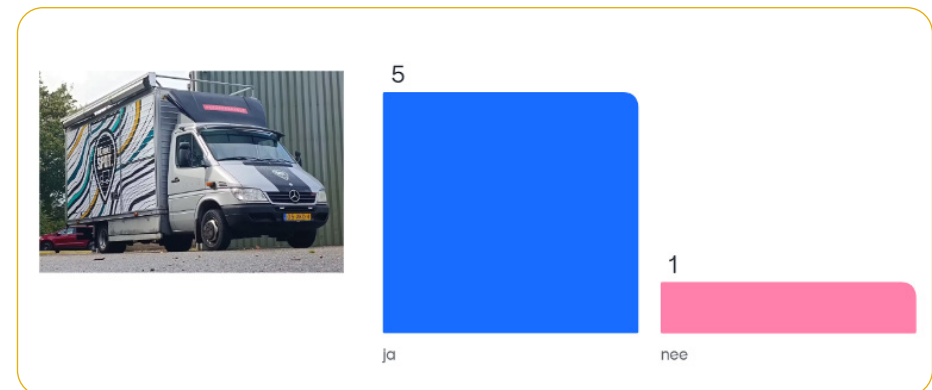
Er heeft een bijeenkomst plaatsgevonden in de raadszaal van het gemeentehuis in Bladel waarbij zes jongeren van het praktijkonderwijs van het Pius-X College zijn aangesloten.

Resultaten:

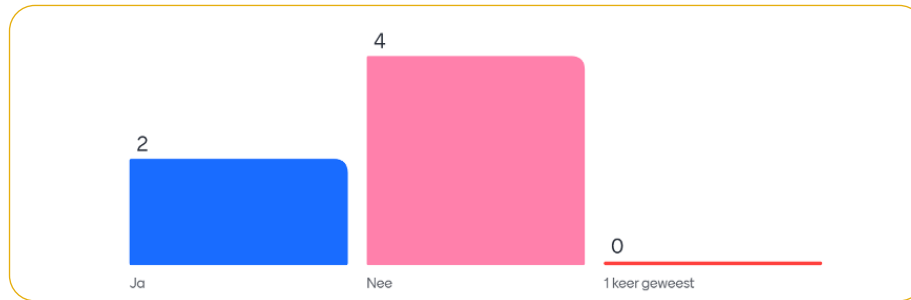
Wat doe je het liefst in je vrije tijd? (16 responses)

Ken je de (mobile-) Spot met de jongerenwerkers?

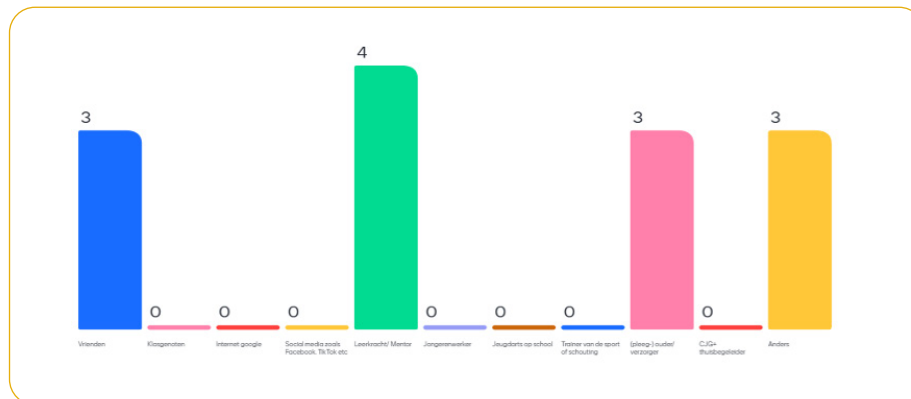
Kom je ooit bij de (mobile-) Spot?

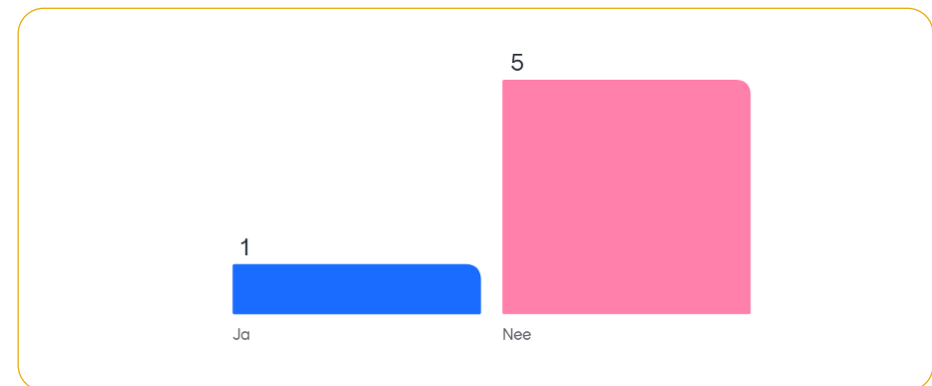
Wat voor hulp vind je dan fijn?

Naar wie of wat ga jij het eerste wanneer je niet lekker in je vel zit? Hulp nodig hebt van een ander?

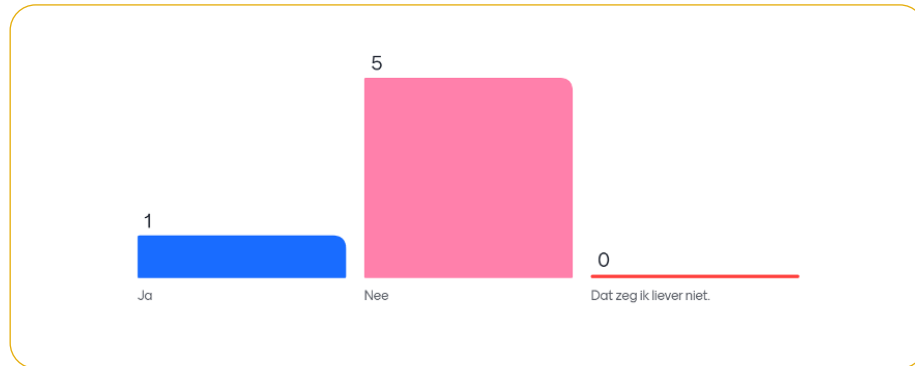

Heb je ooit gehoord van het CJG+?

Bij de keuzemogelijkheid 'Anders' geven de jongeren aan dat ze het lastig vinden om hulp te vragen. Dingen graag proberen zelf op te lossen. Weg te lopen voor problemen. Later bespraken we waar jongeren hulp zouden zoeken wanneer ze een probleem ervaren op school. Hierbij werd aangegeven: mentor, met ouders bespreken, naar vertrouwenspersoon, met vriendinnen bespreken, weglopen, zelf oplossen.

Heb je ooit hulp gekregen van het CJG+?

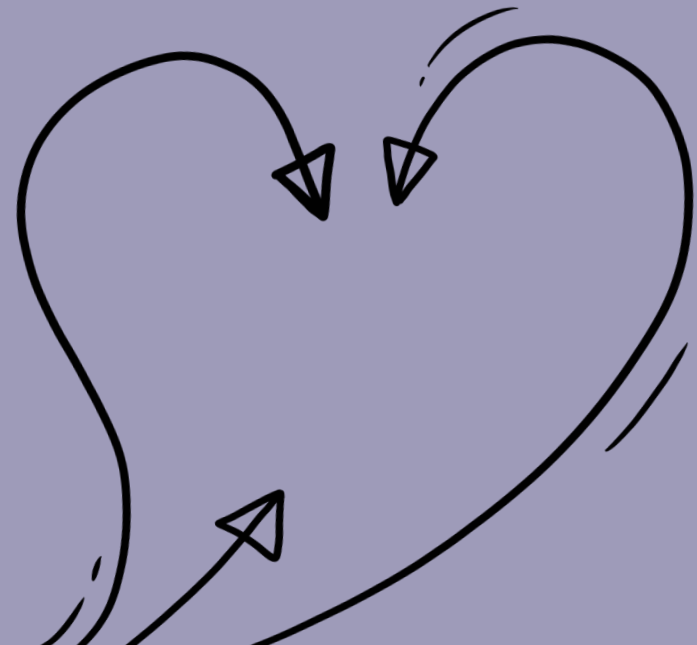

Wie of wat heeft jou ooit fijn geholpen toen je niet lekker in je vel zat?
(13 responses)

Tot slot bespraken we nog met de groep welke dingen in je omgeving je wel eens onzeker maken? Hier werd social media het meest genoemd. “Exposed worden”. Maar ook werk (bijbaantje) en school werden genoemd. Hierbij kwam meer de prestatiedruk naar voren.

1.3 Uitkomsten participatiebijeenkomst 12 december

TERUGKOPPELING OPHAALSESSIE

12 DECEMBER 2024

'Naar een nieuw Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp in de Kempen' 2026-2029

INLEIDING

Vanaf 2020 wordt in de vier Kempengemeenten gewerkt volgens het MeerJaren-BeleidsKader Jeugdhulp in de Kempen 2020-2024 'Samen van Transitie naar Transformatie' (MJBK). Hierin zijn zes actielijnen op-genomen welke de basis vormen voor een duurzaam transformatieproces. De Kempengemeenten maken hiermee een beweging om inhoudelijke verandering en verbetering binnen de jeugdhulp in de Kempen tot stand te brengen. Het huidige MJBK loopt af waardoor we toewerken naar een nieuw MJBK per 2026.

OPHAALSESSIE 12 DECEMBER

Als onderdeel van de externe consultatie, fase 4, is deze ophaalsessie met partners georganiseerd. Na een woord van welkom door wethouder Hanneke van Dongen-Hermans, namens alle wethouders van de vier betrokken Kempengemeenten, heeft Puck Veraa de inleiding verzorgd.

Vervolgens zijn de genodigden in drie groepen uiteen gegaan om de voorgestelde thema's uit de verkenning jeugdhulp met elkaar te bespreken.

De bevindingen uit deze gesprekken zijn hieronder per thema samengevat:

De maatschappelijke context

Het geschetste beeld van de maatschappelijke context wordt herkend. Opmerkingen hebben betrekking op:

De waarde, betekenis van data; zowel landelijk (klopt 1 op 7 wel?) als van de Kempen (wat zeggen deze cijfers in relatie tot andere gemeenten?). (gespecialiseerde) hulpverlening wordt (te) snel en (te) veel geïndividualiseerd in plaats van het gezin en de context te betrekken.

Het onderwijssysteem komt steeds verder af te staan van de ontwikkelingen binnen Jeugdhulp zoals hervormingsagenda. Er wordt opvallend veel jeugdhulp in het onderwijs ingezet. Zorgaanbieders zien hulpvragen complexer worden/veel systeemproblematiek.

Begrenzing als hoofdthema

De term heeft een negatieve lading. Er is begrip voor de noodzaak, dat vraagt wel om een goede (inhoudelijke) toelichting en verduidelijking. Normaliseren is van belang; het mag als opvoeder soms best even lastig zijn.

Preventief werken

De transformatiepiramide wordt herkend; geeft goed aan wat de bedoeling is. Naast meer investeren in de sociale basis wordt samenwerking tussen partijen in het voorliggend veld en tussen partijen in het voorliggend veld en het specialistisch aanbod genoemd als vormen van preventie (bijvoorbeeld 'inclusieve kinderopvang'). Hierin worden verschillende belangrijke speerpunten benoemd:

Ouderbetrokkenheid / versterken van ouderschap.

Jongerenwerk verbreden.

Inclusief onderwijs.

Duidelijke sociale kaart van voorliggend veld.

Sterk lokaal team

Over de samenstelling en de werkwijze van een sterk lokaal team lopen de meningen uiteen; dat gaat van 'voor alle leeftijden' tot 'specifiek voor jeugd'. Gezamenlijkheid zit in het komen tot meer domein overstijgende samenwerking: zowel horizontaal als verticaal:

Met horizontaal wordt samenwerking tussen de verschillende domeinen in het

lokale veld bedoeld; wmo-jeugd en participatie. De verbinding leggen met het netwerk, het netwerk in beeld brengen en versterken wordt als groot belang gezien. Verticaal is tussen de generalisten in het lokale veld en de specialisten hogerop in de piramide die met jeugd werken.

De wijze waarop de Kempengemeenten hun uitvoering aan de jeugdwet hebben georganiseerd middels CJG+ De Kempen, wordt als positief gezien. De lijnen zijn kort, dit moeten we zo houden. Niet nog meer gemeenten toevoegen.

Normaliseren

We hebben elke partner nodig om het doel te bereiken; de partners die samen werken binnen alle lagen van de piramide en binnen elk domein. Onderwijs is een mini maatschappij en heeft hierin een belangrijke functie, echter zal het effect minimaal zijn wanneer dit alleen op school plaatsvindt. We zullen rekening moeten houden met de toename van niet westerse culturen, hier kijken we met een westerse bril naar wat erg gevoelig ligt. Het tegengaan van polarisatie is hierbij een belangrijk punt.

Regievoeren

Met begrenzing als hoofdthema zetten we zwaar in. Dat kunnen gemeenten niet alleen, daar is partnerschap voor nodig. Meer in gesprek gaan met elkaar, wat hebben we nodig van elkaar en hoe komen we in verbinding zijn belangrijke punten die genoemd worden.

Verbinden

In de voorbereiding is verbinden genoemd als apart thema. Uit de gesprekken blijkt dat wat we met verbinden willen bereiken voldoende aan de orde komt bij preventief werken, sterke lokale teams en regievoeren. Daarom is verbinden niet langer als apart thema opgenomen. Omdat Veiligheid gemist wordt voegen we dit in het vervolg als thema toe.

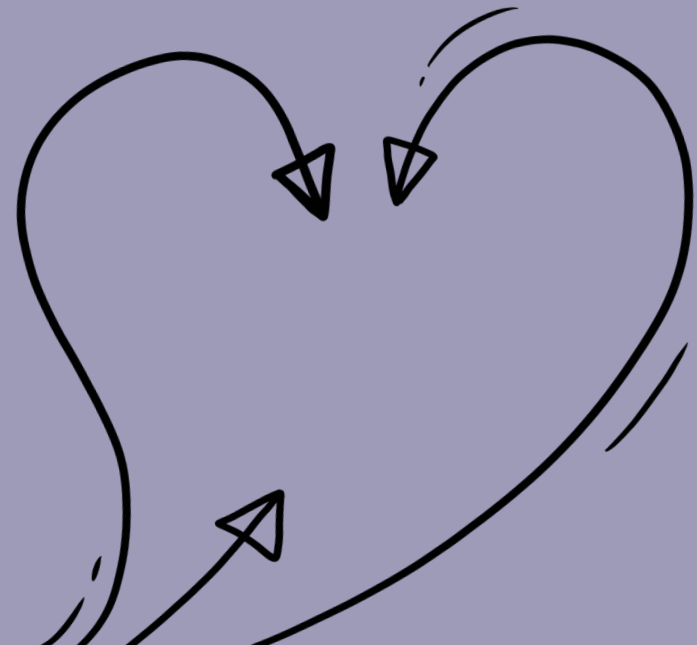
Afspraken

Onder andere op basis van voorgaande input wordt in het vervolg van deze notitie een aanzet gemaakt naar een eerste concept van het nieuwe meerjarenbeleidskader Jeugdhulp in de Kempen.

Alle genodigden ontvangen een verslag van de bijeenkomst van 12 december jl.

Alle genodigden ontvangen een eerste concept van het nieuwe meerjarenbeleidskader met de mogelijkheid hierop een reactie te geven.

1.4 Uitkomsten bijeenkomst Jeugd- en gezinswerkers 21 januari

TERUGKOPPELING OPHAALSESSIE JEUGD- EN GEZINSWERKERS CJG+ 21 JANUARI 2025

INLEIDING

Vanaf 2020 wordt in de vier Kempengemeenten gewerkt volgens het MeerJaren-BeleidsKader Jeugdhulp in de Kempen 2020-2024 'Samen van Transitie naar Transformatie' (MJBK). Hierin zijn zes actielijnen opgenomen welke de basis vormen voor een duurzaam transformatieproces. De Kempengemeenten maken hiermee een beweging om inhoudelijke verandering en verbetering binnen de jeugdhulp in de Kempen tot stand te brengen. Het huidige MJBK loopt af waardoor we toewerken naar een nieuw MJBK per 2026.

OPHAALSESSIE 21 JANUARI 2025

Als onderdeel van de externe consultatie, fase 4, is deze ophaalsessie met jeugd- en gezinswerkers van CJG+ de Kempen georganiseerd.

Na de inleiding door Puck Veraa zijn we met de jeugd en gezinswerkers in drie groepen uiteen gegaan voor de groepsgesprekken. Er is heel veel zinvolle en praktische input opgehaald. Hieronder een terugkoppeling per thema.

1. Begrenzing:

- Als een aanvraag voor hulp wordt afgewezen en hierop een bezwaarprocedure wordt gevolgd, zien we dat er toch vaak een (gedeeltelijke) toekenning volgt. (Is in meerdere groepjes teruggekomen).
- Momenteel onduidelijkheid over stapeling van zorg producten, alles lijkt te kunnen. Binnen de WMO zijn de kaders veel duidelijker.
- Er is behoefte aan helderheid over de bestaande wet- en regelgeving. Wat doen we wel en wat doen we ook niet. Het is hierbij belangrijk om scholen, zowel binnen als buiten de Kempen, mee te nemen. Samen Doen is hierbij een

belangrijke schakel. Belangrijk om met elkaar in gesprek te blijven en de verbinding te zoeken.

- Hebben we de (financiële) effecten goed in beeld van bijv. inzet LOT. Wat levert dit op ten opzicht van inzet specialistische zorg.
- Hebben we inzichtelijk wat de effecten zijn van de werkwijze van team Toegang. Wat levert het op?

2. Versterken sociale basis/ preventief werken:

- Van belang dat losse projecten/werkgroepen dichterbij elkaar komen. Gedacht wordt aan bijv. OST4, Kinderdagopvang, GGD, Kansrijke Start, Kempenbranie, Paramedici.
- Belangrijk om de good practices beter uit te werken en te delen in onze eigen organisatie.
- De samenwerking tussen CJG+ en GGD blijft onduidelijk. De vraag blijft wie wat oppakt. Er zou meer duidelijkheid moeten komen in de rollen en taken en verantwoordelijkheden.
- Belangrijk om netwerk in kaart te brengen en van elkaar te weten welke verantwoordelijkheid waar ligt.
- Samenwerking artsen (Huisartsen en GGD) blijft een aandachtspunt. Deze voelen zich soms handelingsverlegen ten opzichte van ouders. Dit vraagt om verbinding te maken en vast te houden.
- Er is veel winst te halen op de visie op opvoeden. Belangrijk om het verhaal/visie van het CJG+ goed naar buiten te brengen en de vertaling van het kind naar ouders te maken. Specifieke visie van het CJG+ lijkt nu niet voor iedereen helder waardoor deze maar gedeeltelijk verteld/gedragen wordt. Het lijkt van belang om ouders te voeden hoe zij anders naar hun kinderen kunnen kijken waardoor ouders zich meer bewust worden van het gedrag van kinderen en hier invloed op kunnen hebben. De samenwerking met onderwijs en het voorliggend veld is hierin essentieel zodat er zo vroeg en preventief mogelijk gehandeld kan worden als dat nodig blijkt.
- Vraag is in hoeverre de sociale basis ook haalbaar is. De jeugd- en gezinswerkers

willen die stap wel naar voren maken maar lopen ook tegen beperkingen aan. Zo hebben bijv. vaak expats geen of weinig netwerk waardoor er al snel een beroep op de jeugdwet wordt gedaan om dit op te lossen. Het lijkt dan ook van belang dat we als CJG deze signalen neerleggen bij beleid en/of teamleiders zodat dit breder gedragen kan worden.

Te denken valt bijvoorbeeld dat Ton vanuit zijn functie in gesprekken met grote partijen zoals ASML dit signaal neer kan leggen zodat er mogelijk vanuit maatschappelijke betrokkenheid van die bedrijven mee gedacht kan worden.

- De vraag blijft verder, wat ligt bij ons als CJG+ en wat ligt mogelijk bij de inwoner en/of andere partijen. Het met elkaar blijven nadenken over dat wat er wel kan en blijven verbinden lijkt hierin de sleutel om tot een betere samenwerking in de regio te komen.
- Sociale basis wordt nog te weinig ingezet, te snel overgegaan op inzet jeugdwet. Bij WMO is dit veel strakker.
- Buurtgezinnen wordt als positief gezien. Zo ook de pubercursus. Lab of Live/ JIM is minder positief ontvangen. Mag duidelijker op de website naar voren komen wat er te halen is voorliggend. Te denken valt ook aan een FAQ met veelvoorkomende opvoedvragen en de opties die de opvoeder zelf heeft om hiermee om te gaan. (CJG Arnhem doet dit goed)
- Er zou meer verbinding moeten zijn met de jeugdcoaches. Ze zijn niet in beeld bij het CJG+, onbekend wat hun opdracht is.

3. Normaliseren:

- We merken dat het van belang is om andere partners te betrekken om beeld en geluid te geven aan het thema normaliseren. Hierbij wordt opgemerkt dat het wel heel erg afhangt van welke ouder je tegenover je hebt. De één is beter in staat om de ondersteuning voor zijn/haar kind te bieden dan de ander. Dit blijft altijd maatwerk.
- Belangrijk om ook naar ouders toe te benoemen wat normaal is en hier met hen het gesprek over aan te gaan. Soms is een 6 ook goed genoeg en is het vooral van belang dat we wegen of er sprake is van structurele veiligheid in een gezin. We

zijn als CJG+ ook soms geneigd onze eigen waarden en normen naast die van een gezin te leggen. Dit kan ook een vertekend beeld geven.

- Daarnaast is het van belang om ook in het voorliggend veld door middel van psycho-educatie eerder te normaliseren. Samenwerking met voorliggend veld is van belang bijv rondom emotieregulatie. Liefst zouden we de online trainingen mee kunnen verspreiden. Dit is een goed middel om te kunnen normaliseren.
- Maatschappelijke standaard is hoog, kinderen mogen niet onzeker zijn.
- Inzetten op preventie. Lezingen over opvoedingen etc. Hierin normalisatie terug laten komen, eigen kracht.
- Binnen team toegang is ook nog een verschil per medewerker hoe omgegaan wordt met inzet sociale basis, normalisatie.
- Samen doen maakt het niet altijd makkelijker, als alle partijen al achter inzet staan is het moeilijk om daar nog doorheen te komen vanuit team toegang.
- Bij dagbestedingsvraag/dagbehandeling eerst aan netwerk denken.

4. Sterk Lokaal Team; Samenwerken

- Tijd en overzicht is van belang om het voorliggend veld te verkennen.
- Vraag is hoe we samenwerking kunnen vormgeven zonder zelf het hele netwerk te kennen. Hoe kunnen we op een slimme en efficiënte manier informatie verzamelen en gebruiken om onze ketenpartners te vinden.
- Behoeftte aan eenduidigheid in de regio. Er wordt door aanbieders van jeugdhulp aangegeven dat het CJG+ bij de inzet van specialistische jeugdhulp streng is en moeilijk doet. Zo nemen we bijvoorbeeld geen deel aan het product multi waar door er soms verwarring en discussie ontstaat over het
- Er is een wens om meer aan te sluiten bij lokale overleggen zodat we beter zichtbaar zijn en elkaar beter weten te vinden.
- Ook ligt er de wens om beter en dichterbij samen te werken met het voorliggend veld zoals Cordaad, de politie en/of Lumens. In het verleden waren hier overlegvormen waarbij casuïstiek werd besproken. Deze zijn vanwege de huidige AVG regels stopgezet. Toch wordt deze manier van overleg gemist.
- Er is behoefte aan het delen van informatie over de samenwerkingsverbanden die

er zijn zoals bijvoorbeeld Kempenbranie, Kansrijke Start, ect... en waar zij zich mee bezig houden.

5. Regie/ verbinden:

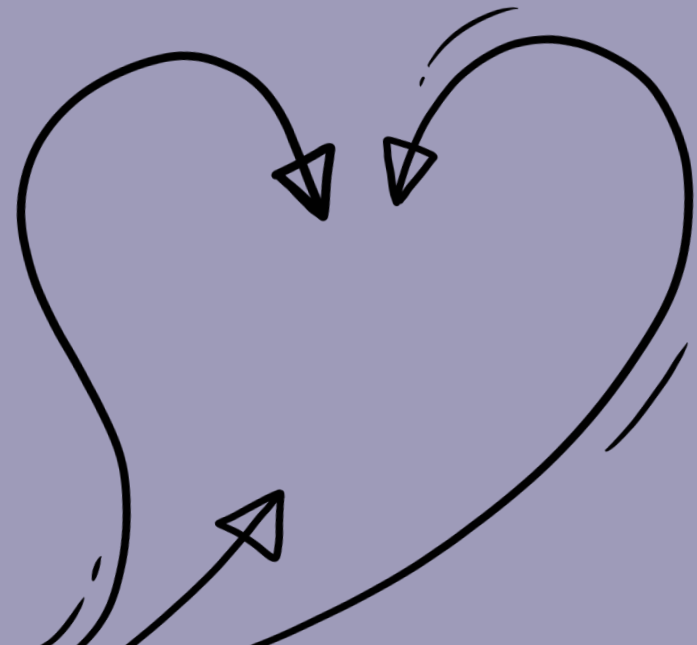
- Er wordt wel regie gepakt maar hier kan nog een verbetering in plaats vinden. Het is hierbij van belang actief de samenwerking met de betrokken partijen te zoeken.
- Verbinding met de WMO is er in goed contact behalve in Eersel wordt dit gemist. Er zou vaker samengewerkt kunnen worden in casussen. De oorzaak ligt niet altijd bij het kind.
- Product Multi wordt soms gemist, daarin is hoofdbehandelaar in regie, deze zit dichterbij het vuur.
- Hoe positioneer je jezelf, hoe doen we het samen met de zorgaanbieders. Zij zijn specialisten. Idealiter zien we de regie bij het CJG+, controle houden op financiën, in samenwerking de doelen opstellen.

Afspraken en vervolg

Onder andere op basis van voorgaande input wordt in het vervolg van deze notitie een aanzet gemaakt naar een eerste concept van het nieuwe meerjarenbeleidskader Jeugdhulp in de Kempen.

1. De jeugd- en gezinswerkers ontvangen een verslag van de bijeenkomst van 21 januari en het concept MJBK. Binnen de reguliere teamvergaderingen van de diverse teams (Toegang, LOT en KTJ) kan ruimte ingebouwd worden om deze in gezamenlijkheid te bespreken en, indien hier behoefte aan is, opmerkingen/ vragen te verzamelen en een advies uit te brengen op het concept.
2. De diverse teams van CJG+ de Kempen worden nauw betrokken in de totstandkoming van het uitvoeringsprogramma MJBK. Deze volgt het beleidskader op.

1.5 Uitkomsten Kempencongres

1.5 UITKOMSTEN KEMPENCONGRES

Als onderdeel van de externe consultatiefase heeft er een Kempencongres plaatsgevonden waarbij alle raads- en commissieleden van de Kempengemeenten uitgenodigd waren om in gesprek te gaan over het MJBK 2026-2029. Tijdens deze bijeenkomst zijn de volgende thema's aan bod gekomen.

- Visie
- Doelstellingen
- Strategieën
- Resultaat en verantwoording
- Informatievoorziening

Voor de laatste twee onderdelen was onvoldoende tijd tijdens het Kempencongres. Om deze reden, en om ieder raads- en commissielid de kans te geven om input mee te geven voor het MJBK is ervoor gekozen om na de bijeenkomst van het Kempencongres de vragen middels een digitale link te delen met alle raads- en commissieleden. Het resultaat hiervan is verwerkt onder paragraaf 1.5.1.

De resultaten van het Kempencongres.

Mentimeter

Visie:

Kinderen en jongeren in de Kempen groeien op in een gezonde en vitale samenleving waarin mensen betrokken zijn op elkaar en zorg hebben voor elkaar. De omgeving rondom het gezin is kansrijk en veilig. Hierin kunnen kinderen en jongeren zichzelf zijn en zich naar vermogen ontwikkelen en meedoen. Als hulp of ondersteuning nodig is wordt eerst gekeken naar de eigen kracht van het gezin en het netwerk. Daar op aansluitend voorzien we wanneer nodig in een passend aanbod (van professionele jeugdhulp).

Mentimeter

Vindt u het voorstel voor visie voldoende aansluiten bij de Kempische omgeving? Zo nee, wat mist u?

No nonsens is wel echt Kempisch	Ja	Hele systeem: inkomen, schulden, ... 3d aanpak	Contente mens
Ja	Ja,	Het gaat om de uitwerking,	Vooropig wel

1

23

Mentimeter

Vindt u het voorstel voor visie voldoende aansluiten bij de Kempische omgeving? Zo nee, wat mist u?

Ja	ja	Mooie visie	Ja
In de Kempen hang je de vuile was niet buiten. Je mag hulp vragen. Juist vroeg	Ja	Aandacht voor omkijken naar elkaar, oplossen iom eigen omgeving	Ja,

1

23

Vindt u het voorstel voor visie voldoende aansluiten bij de Kempische omgeving? Zo nee, wat mist u?

Integrale aanpak, brede aanpak.

Ja. Sluit voldoende aan

Zorgen dat scholen nauw betrokken zijn / blijven

Praten benoemen

Het is nogal algemeen en zou van toepassing zijn voor elke gemeente. Ik weet niet goed hoe je het zou moeten aanpassen voor de Kempen.

De hulp moet snel gegeven kunnen worden zonder lange wachttijden

Ja

Ja

Waar vindt u dat wij als Kempengemeenten over 10 jaar moeten staan t.a.v. het jeugdbeleid?

1 loket dat bekend is bij alle inwoners

Dichtbij de kinderen is en blijft belangrijk

Eigenheid kind centraal

Schaalsprong bij kunnen benen

Iedereen doet mee

Oprechte aandacht voor de kwetsbaren

Vooral inzetten op voorliggend veld. Laagdrempelig

Geen wachttijden, en evidence based hulp

Vindt u het voorstel voor visie voldoende aansluiten bij de Kempische omgeving? Zo nee, wat mist u?

Best practice

Passend aanbod ... Met een stevig team

Samen optrekken vanuit verschillende domeinen

Waar vindt u dat wij als Kempengemeenten over 10 jaar moeten staan t.a.v. het jeugdbeleid?

Minder complexe situaties

Minder uitval; veiligere omgeving waarin de jeugd opgroeit. Betere communicatie

Veiligheid is de basis. Jeugdhulp naar 1:20. Normaliseren van problemen van alle dag. Hulp krijgen en vragen van netwerk ipv professional

Kinderen/ jongeren en ouders zo vroeg mogelijk kunnen helpen (waar nodig).

Weerbaarheid

Kinderen en jongeren krijgen de kans om zich in hun eigen omgeving kunnen ontwikkelen en dat ze zelf hulp kunnen vragen en die ook krijgen

Korte keten, sublieme samenwerking

Omgeving samenleving minder complex

Waar vindt u dat wij als Kempengemeenten over 10 jaar moeten staan t.a.v. het jeugdbeleid?

Onderwijs diverser
waardoor kinderen meer
uitgangsvormen krijgen

Dat het jeugdbeleid effectiever werkt.

Groot preventief aanbod

Meer aandacht aan de sociale omgeving en netwerken in de omgeving van kinderen en de jongeren

Dat Jeugdhulp terecht komt bij diegenen die het echt nodig hebben

Kosten beheersen door eerder met elkaar te praten. Wat is de norm

Sterk voorliggend veld waarin ingezet wordt op weerbaarheid/versteving ouders. De kinderen die zorg nodig hebben ook nog steeds krijgen, zo dichtbij als mogelijk. Meer verbinding domein overstijge

Preventief is prio, preventief oplossen wat kan, zorg als t nodig is.

1 28

Wat vindt u kenmerkend voor de Kempen als het gaat om jeugdbeleid/jeugdhulp?

56 responses

7 25

Waar vindt u dat wij als Kempengemeenten over 10 jaar moeten staan t.a.v. het jeugdbeleid?

Inzet van verenigingen,
eigen netwerk, burens,
kortom: de maatschappij
samen.

De koploper en voorbeeld
zijn voor de rest van
Nederland m.b.t.
jeugdbeleid

Wachttijden beperken
zodat zaken niet
escaleren

Efficient en snijden in organisatie en focus en uitbreiding budget zorg op doelgroep

Minder druk op jeugd en ouders

Meer samenhang tussen de verschillende domeinen

Zorg waar het echt nodig is
wordt geboden, zorg
rondom gezin is inzichtelijk.

Sociaal en zichtbaar

1 28

Als een jeugdige/gezin écht (gespecialiseerde) jeugdhulp nodig heeft, wat vindt u dan het allerbelangrijkste?

Dat de zorgvraag ook vanuit het kind/jongere komt en niet opgedrongen wordt.

Snel resultaat, met oog voor alle betrokkenen.

Beschikbaar op korte termijn

Dat die er is en
aangeboden wordt

Dat
jeugdzorgaanbieders
van hun eiland afkomen
en écht samenwerken

Dat het kind zijn of haar telenten leert ontdekken

Kwaliteit en snelle beschikbaarheid

Geen wachttijden,
evidence based, steeds
dezelfde hulpverleners

4 28

Welke elementen in de omgeving zijn voor jullie het meest belangrijk als het gaat om veilig kunnen opgroeien?

66 responses

Wat wilt u ons meegeven als het gaat om hoofddoelstellingen?

Professionele inzet die empirisch duurzaam resultaat levert (= geen onzinnige zorg)

Denk aan de nadelen/risico's van normaliseren.

Zoek de verbinding met de vrijwilligers van de verenigingen

Gezien worden

Dat Jeugdhulp terecht komt daar waar deze nodig is

Invetten op preventie en versteviging van ouders echt belangrijk. Invulling hierin per gemeente is mooi, maar blijf ook open staan om te leren van elkaars successen.

Communicatie Be good and tell it

Blijf bij het doel

Wat wilt u ons meegeven als het gaat om hoofddoelstellingen?

Realistisch

Meer samenhang met andere domeinen. Integraliteit.

Communicatie

Laat het doel centraal staan

Vertaal het naar de praktijk

Samenwerking in de Kempen behouden

Zet ook in op het vroeger signaleren en vergroten van de meldingsbereidheid in het voorliggend veld

Budget is belangrijk, maar niet leidend

Wat wilt u ons meegeven als het gaat om hoofddoelstellingen?

Goede definitie van en duidelijkheid over normaliseren

Veilig en "gezond" kunnen opgroeien

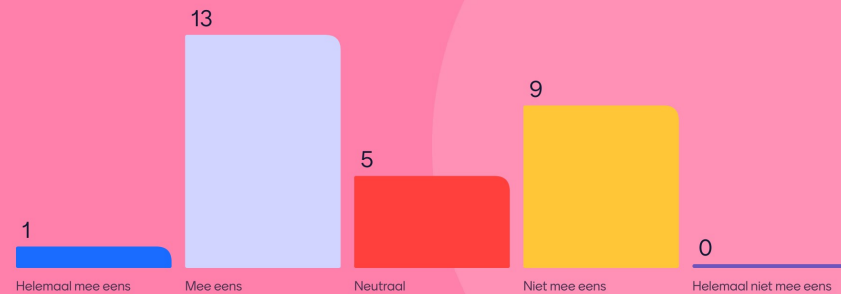
Zorg dat je niet als LOT of Kempenteam alles zelf wil oplossen, maar ga op tijd naar specialistische zorg als dat nodig is

Leefomgeving meenemen en educatie

Maak een reeel uitvoeringsprogramma. Reken geen effecten in voordat deze gerealiseerd zijn

Zorg dat professionals maar ook vrijwilligers weten hoe gesprekken te voeren er zorgen zijn

Begrenzing als hoofdthema; de koers moet inhoudelijk en financieel veranderen.

Wat verwacht u van de stevige lokale teams?

Wat verwacht u van de stevige lokale teams?

Wat verwacht u van de stevige lokale teams?

Wat verwacht u van de stevige lokale teams?

Dat die integraal naar problematiek kunnen kijken en hier ook handelingskader voor krijgen

Helpen en oplossen

Minder bureaucratie binnen GRSK, meer aandacht voor zorg leveren

Korte lijntjes met het netwerk dichtbij en snel kunnen schakelen

Samenwerking ggd jeugdgezondheid, kinderopvang en scholen

Betrokkenheid zie ik, die 110% overgave, meer kun je niet doen.

Professionaliteit en out of the box

Zijn er strategieën die gemist worden om de hoofddoelstellingen te bereiken? Wat wil je hierin meegeven?

20 responses

verwachtingen duidelijk m
geen zorg die niet werkt
zichtbaarheid
bekendheid
zorg die empirisch werkt
voorlichting
meer samen doen
informeren
laagdrempeligheid
meetbare doelstellingen
niet op andere kennis
nog laagdrempeliger
extra aandacht druga
verbreiden sociale cohesie
meer jongerenwerkers
communiceer meer

Vindt u doelstellingen op Kempenniveau m.b.t. preventie een positieve ontwikkeling?

25

Ja

1

Nee

1.5.1 Input raads- en commissieleden ten behoeve van het MJBK

Vraag	Gemeente	Antwoord
Vindt u het voorstel voor visie voldoende aansluiten bij de Kempische omgeving? Zo nee, wat mist u?	Reusel-De Mierden	Vraag kan ook zijn of dit niet erg breed geformuleerd is. In hoeverre kunnen we doen wat nodig is?
	Bergeijk	Ik zou ook in die eigen omgeving en het voorliggend veld inzetten op het vroeg signaleren en het vergroten van de meldingsbereidheid.
	Bergeijk	Prima.
	Bladel	Prima.
	Bladel	Eigenlijk heb je alleen de eerste twee zinnen nodig voor de visie. De derde zin is het gevolg daarvan. En de daarop volgende zinnen zijn voor de visie overbodig maar geven aan dat wij het in de eerste twee zinnen niet goed doen.
	Eersel	Ik weet niet waarom deze visie zo Kempisch is. Ik denk vrij algemeen in Nederland. Het is goed om te kijken naar de eigen vaardigheden van het gezin en die te stimuleren en te verbeteren. Toch moet men daar niet te lang mee zijn om snel genoeg te onderkennen waar de grenzen liggen en tijdig passende, bewezen effectieve hulpverlening in te schakelen, voordat de problemen van de kinderen verergeren.
	Eersel	In grote lijnen mee eens.
Waar vindt u dat wij als Kempengemeenten over 10 jaar moeten staan t.a.v. het jeugd-beleid? (Waar droomt u van voor ieder kind/ iedere jongere?)	Reusel-De Mierden	Dat jeugdbeleid niet meer nodig is en ieder kind “normaal” kan opgroeien.
	Reusel-De Mierden	Dat professionele hulp ook werkelijk alleen ingeroepen wordt waar noodzakelijk, laten we vooral van die eigen kracht uitgaan! Dat blijkt beter dan hulp van “vreemden”. Maar indien noodzakelijk moet het uiteraard wel geschikt zijn.
	Bergeijk	Dat ieder kind kan opgroeien in een fijne omgeving en samenleving met minder druk van buitenaf, en beschikbare hulp als dat nodig is. Ook moeten we af van het stigma dat soms heerst over jeugdproblematiek.

Vraag	Gemeente	Antwoord
	Bergeijk	Dat kinderen op eigen tempo naar eigen kunnen mogen ontwikkelen en echt gezien worden om wie ze zijn. Dat er gekeken wordt naar de vraag achter gedrag, systemen worden verstevigd en niet enkel aan symptoombestrijding wordt gedaan. Dat ze in scholen juiste pedagogische handvaten hebben en niet enkel didactisch gericht zijn waardoor kinderen daar gezien worden voor wie ze echt zijn en niet in hokjes gepropt waarin ze niet passen.
	Bladel	Veilige omgeving
	Bladel	Het jeugdbeleid zou dan vanaf de zijlijn kunnen toekijken want ieder kind zichzelf kan ontwikkelen en hoort erbij.
	Eersel	Utopie: alle kinderen groeien op in een veilige liefdevolle omgeving en hebben zicht op een veilige toekomst waarin ze hun talenten kunnen ontplooien en veel kunnen betekenen voor de wereld en voor elkaar. Utopie, want de kans op een veilige toekomst is in verband met de klimaatcrisis nagenoeg onmogelijk. Wat wel mogelijk is, indien we daar het geld voor over hebben: alle kinderen met kleine en grote problemen worden heel snel (binnen een paar weken) geholpen met bewezen effectieve (preventieve) activiteiten (zo dicht mogelijk bij thuis) en bewezen effectieve hulpverlening bij psycho-sociale problemen.
	Eersel	Tijdige signalering en tijdige doorverwijzing naar hulp/zorg zonder wachttijden.
Wat vindt u kenmerkend voor de Kempen als het gaat om jeugdbeleid/jeugdhulp?	Reusel-De Mierden	Lokaal, dichtbij.
	Reusel-De Mierden	Ik vind buurgezinnen een goed voorbeeld wat ik kenmerkend, voor elkaar klaar staan en samen naar oplossingen zoeken.
	Bergeijk	Samenwerking en samen aanpakken.
	Bergeijk	Voor beleid weet ik zo niet precies. Voor de jeugd is kenmerkend denk ik dat de veilige omgeving waarin ze opgroeien maakt dat ze soms 'bleu' zijn als ze de grote wereld betreden richting stad en grotere dorpen waar verkeer anders is, meerdere culturen samenleven en jeugd soms makkelijker beïnvloedbaar is door dat ze vanuit ons kent ons zijn opgegroeid en iedereen vertrouwen.

Vraag	Gemeente	Antwoord
	Eersel	Het maakt mij niet uit of het kenmerkend voor de Kempen is, als het maar goed is. Goed is snel en bewezen effectief, zo dicht mogelijk bij thuis, indien thuis veilig is.
	Eersel	Snelle laagdrempelige hulp. Kinderen kunnen opgroeien in een vertrouwde omgeving. Nauw contact tussen alle betrokkenen (ouders, school, zorgverleners).
Als een jeugdige/gezin écht (gespecialiseerde) jeugdhulp nodig heeft, wat vindt u dan het allerbelangrijkste?	Reusel-De Mierden	Dat er niet “tig” instanties zijn, maar de problematiek integraal wordt opgepakt.
	Reusel-De Mierden	Veiligheid van het kind.
	Bergeijk	Dat ze snel en op een menselijke manier geholpen kunnen worden zonder tussenkomst van allerlei loketten.
	Bergeijk	Dat het hele systeem bekeken wordt om dit steviger te maken, dat er een casusregisseur is zodat je ook efficiënt en effectief aan het werk gaat.
	Bladel	Gehoord worden, discipline en toezicht.
	Bladel	Vast aanspreekpunt.
	Eersel	De nadruk op echt vind ik niet zo prettig, omdat het suggereert dat veel gezinnen niet echt of onecht gespecialiseerde hulp nodig hebben. De nadruk op zo weinig mogelijk gespecialiseerde hulp willen verstrekken, komt voort uit de angst dat het allemaal veel geld kost.
	Eersel	Snelheid.

Vraag	Gemeente	Antwoord
Wat wilt u ons meegeven als het gaat om hoofddoelstellingen?	Reusel-De Mierden	Dat de eerste wel erg breed geformuleerd is: beperk je te doen wat nodig is.
	Reusel-De Mierden	Sluit aan zoals ik erover denk; jeugdhulp moet niet te veel versnipperd zijn.
	Bergeijk	Zoals eerder al gezegd is mijn inziens ook het vroeger kunnen signaleren van problemen belangrijk. Dat zal op lange termijn de kosten kunnen drukken. Dit zal niet eenvoudig zijn.
	Bergeijk	Veilig op kunnen groeien is oké maar ook leren omgaan met onveiligheden maakt kinderen weerbaarder in de harde snel veranderende wereld waarin we leven.
	Bladel	Prima, maar mis ook de hardere hand voor wie dat nodig heeft.
	Bladel	Doelstellingen zijn mooi maar dat kun je niet alleen. Zoek de verbinding met vrijwilligers en verenigingen. Anders kun je doelstelling 2 en 3 weggooien.
	Eersel	Mbt 1. Hoe ga je aantoonbaar bijdragen aan een sterke samenleving. Hoe meet je die sterkte? Welke parameters? Welke voorzieningen dragen bij aan de ontwikkeling van jeugdigen en gezinnen? Vooral scholen, een goed inkomen en een goede wijk! Ik vind dit dus een hele vage doelstelling die meetbaarheid suggereert, maar niet waar kan maken. Waarom wil je een zoveel mogelijk voor zichzelf zorgende samenleving? Ik vind dat geen doelstelling in het kader van de jeugdhulpverlening. Ik zou die hele eerste doelstelling daarom weglaten. Bij 2: Ik vind dat betaalbaarheid niet in de doelstelling moet staan. In de doelstelling moet staan welke ambitie je hebt. Later ga je kijken hoe dat betaalt kan worden, maar dat doet niets af aan je ambitie. Het gevaar is nu dat je op voorhand je ambitie naar beneden bij stelt omdat er regeringspartijen zijn die minder geld willen uitgeven aan de jeugdhulpverlening. Verder wil ik wel graag dat voor het woord 'beschikbaar' het woord 'snel' komt te staan, want als goede hulp pas na jaren wordt gegeven is, heb je er weinig meer aan. Bij doelstelling 3 zou ik graag toevoegen: "We stimuleren een omgeving waarin jeugdigen liefdevol, veilig en kansrijk opgroeien, en hoop kunnen blijven houden op een veilige toekomst.
	Eersel	Voor mij is de volgorde in belangrijkheid precies andersom 3-2-1.

Vraag	Gemeente	Antwoord
Welke elementen in de omgeving zijn voor u het meest belangrijk als het gaat om veilig kunnen opgroeien?	Reusel-De Mierden	Focus op het echte probleem: vaak zijn dat de ouders.
	Reusel-De Mierden	Veilig, betekent dat een kind gezien wordt en indien het nodig is dat omgeving signaleert dat het niet veilig is, school, ouders van vriendjes. Dat een kind mag zijn wie het is.
	Bergeijk	Gezin, school, verenigingen etc.
	Bergeijk	Hoog welbevinden zowel thuis als op school, in de buurt als bij de vereniging, club in de gemeenschap.
	Bladel	Gehoord worden.
	Bladel	Gezien worden, weten dat je iemand hebt waar je altijd terecht kunt.
	Eersel	Dat duidelijk is waar je als kind en als ouder je vragen kunt stellen en hulp kunt krijgen. Dus duidelijkheid en bekendheid.
	Eersel	Veilig: op de eerste plaats zonder een enkele vorm van fysieke en psychische mishandeling of seksueel misbruik tot het 18e jaar. Verder natuurlijk door niet uren per dag blootgesteld te worden aan desinformatie, fake nieuws, verslavende filmpjes via social media en waarin kinderen geleerd wordt hoe om te gaan/weerbaar te zijn tegen reële bedreigingen, zoals pesten, kans op misbruik, fakenieuws en de klimaatcrisis die hun toekomstverwachtingen (wetenschappelijke informatie) danig verslechtert.
	Bladel	Vast aanspreekpunt.
	Eersel	De nadruk op echt vind ik niet zo prettig, omdat het suggereert dat veel gezinnen niet echt of onecht gespecialiseerde hulp nodig hebben. De nadruk op zo weinig mogelijk gespecialiseerde hulp willen verstrekken, komt voort uit de angst dat het allemaal veel geld kost.
	Eersel	Snelheid.

Vraag	Gemeente	Antwoord
Wat wilt u ons meegeven als het gaat om hoofddoelstellingen?	Reusel-De Mierden	Dat de eerste wel erg breed geformuleerd is: beperk je te doen wat nodig is.
	Reusel-De Mierden	Sluit aan zoals ik erover denk; jeugdhulp moet niet te veel versnipperd zijn.
	Bergeijk	Zoals eerder al gezegd is mijn inziens ook het vroeger kunnen signaleren van problemen belangrijk. Dat zal op lange termijn de kosten kunnen drukken. Dit zal niet eenvoudig zijn.
	Bergeijk	Veilig op kunnen groeien is oké maar ook leren omgaan met onveiligheden maakt kinderen weerbaarder in de harde snel veranderende wereld waarin we leven.
	Bladel	Prima, maar mis ook de hardere hand voor wie dat nodig heeft.
	Bladel	Doelstellingen zijn mooi maar dat kun je niet alleen. Zoek de verbinding met vrijwilligers en verenigingen. Anders kun je doelstelling 2 en 3 weggooien.
	Eersel	Mbt 1. Hoe ga je aantoonbaar bijdragen aan een sterke samenleving. Hoe meet je die sterkte? Welke parameters? Welke voorzieningen dragen bij aan de ontwikkeling van jeugdigen en gezinnen? Vooral scholen, een goed inkomen en een goede wijk! Ik vind dit dus een hele vage doelstelling die meetbaarheid suggereert, maar niet waar kan maken. Waarom wil je een zoveel mogelijk voor zichzelf zorgende samenleving? Ik vind dat geen doelstelling in het kader van de jeugdhulpverlening. Ik zou die hele eerste doelstelling daarom weglaten. Bij 2: Ik vind dat betaalbaarheid niet in de doelstelling moet staan. In de doelstelling moet staan welke ambitie je hebt. Later ga je kijken hoe dat betaalt kan worden, maar dat doet niets af aan je ambitie. Het gevaar is nu dat je op voorhand je ambitie naar beneden bij stelt omdat er regeringspartijen zijn die minder geld willen uitgeven aan de jeugdhulpverlening. Verder wil ik wel graag dat voor het woord 'beschikbaar' het woord 'snel' komt te staan, want als goede hulp pas na jaren wordt gegeven is, heb je er weinig meer aan. Bij doelstelling 3 zou ik graag toevoegen: "We stimuleren een omgeving waarin jeugdigen liefdevol, veilig en kansrijk opgroeien, en hoop kunnen blijven houden op een veilige toekomst.
	Eersel	Voor mij is de volgorde in belangrijkheid precies andersom 3-2-1.

Vraag	Gemeente	Antwoord
Welke elementen in de omgeving zijn voor u het meest belangrijk als het gaat om veilig kunnen opgroeien?	Reusel-De Mierden	Focus op het echte probleem: vaak zijn dat de ouders.
	Reusel-De Mierden	Veilig, betekent dat een kind gezien wordt en indien het nodig is dat omgeving signaleert dat het niet veilig is, school, ouders van vriendjes. Dat een kind mag zijn wie het is.
	Bergeijk	Gezin, school, verenigingen etc.
	Bergeijk	Hoog welbevinden zowel thuis als op school, in de buurt als bij de vereniging, club in de gemeenschap.
	Bladel	Gehoord worden.
	Bladel	Gezien worden, weten dat je iemand hebt waar je altijd terecht kunt.
	Eersel	Dat duidelijk is waar je als kind en als ouder je vragen kunt stellen en hulp kunt krijgen. Dus duidelijkheid en bekendheid.
	Eersel	Veilig: op de eerste plaats zonder een enkele vorm van fysieke en psychische mishandeling of seksueel misbruik tot het 18e jaar. Verder natuurlijk door niet uren per dag blootgesteld te worden aan desinformatie, fake nieuws, verslavende filmpjes via social media en waarin kinderen geleerd wordt hoe om te gaan/weerbaar te zijn tegen reële bedreigingen, zoals pesten, kans op misbruik, fakenieuws en de klimaatcrisis die hun toekomstverwachtingen (wetenschappelijke informatie) danig verslechtert.
Er wordt ook gesproken over een verplicht minimum aan basisvoorzieningen. Welke voorzieningen voor jeugd (vrij toegankelijk) vindt u het meest belangrijk en waarom?	Eersel	Veiligheid voorop, en ruimte voor ontwikkeling.
	Reusel-De Mierden	Onderwijs, dat is de beste weg naar zelfstandigheid.
	Reusel-De Mierden	Lastig, ben niet thuis in de materie.
	Bergeijk	Jeugdwerker.

Vraag	Gemeente	Antwoord
	Bergeijk	Buiten speel mogelijkheden, hang/omtnoet plekken, beweeg/sportvoorziening.
	Bladel	Sport en spel, bij verenigingen.
	Bladel	Sport.
	Eersel	Gezamenlijkheid, zoals een plek/honk etc.
	Eersel	School en voorschoolse educatie, bibliotheek, jeugdverenigingen, muziek-school, sportverenigingen.
	Eersel	Onderwijs (in verschillende vormen), sport, ontspanning bij clubs maar ook informeel, opvoedondersteuning.
Zijn er strategieën die gemist worden om de hoofddoelstellingen te bereiken? Wat wil je hierin meegeven?	Reusel-De Mierden	Hoe ga je “regie voeren” juridisch vormgeven?
	Reusel-De Mierden	Niet te veel versnipperd, gevoel krijg ik nu wel.
	Bergeijk	Eerst kijken naar de inhoudelijke thema’s dan naar het financiële plaatje.
	Bergeijk	In preventieve veld is super veel haalbaar in kader normaliseren zoals we ook hoorden op het congres effect in scholen aanwezig zijn. Ligt niet bij gemeente maar draaien aan knop onderwijssysteem. Meer pedagogische visie welke aansluit bij de kinderen van nu en in dialoog met de ouders.
	Bladel	Missen niet. Maar ik denk wel hoe gaan jullie dit allemaal voor elkaar krijgen? En is het geen oproep van help ons!
	Bladel	Prima.
	Eersel	Idd. Voorkomen is beter dan achteraf repareren.

Vraag	Gemeente	Antwoord
	Eersel	Normaliseren kent vele nadelen (risico op te late signalering waardoor problemen kunnen escaleren, kans op gebrek aan/te late inzet van specialistische hulp met een grotere kans op suicides, kans op overbelasting van het sociaal netwerk, stigmatisering en onderbenutting van de zorg, reguliere en algemene voorzieningen kunnen kwalitatief slecht zijn, financiële afweging gaat boven inhoudelijke keuze). Als je echt werk maakt van primaire preventie en vroege opsporing dan hoef je niet te normaliseren. Dus ik zou inplaats van 'normaliseren' 'vroege opsporing' nemen. Hiermee zijn we ook al bezig met het project 'samen doen'. Medicalisering van sommige lichtere problematiek wordt soms in de hand gewerkt wanneer er alleen hulp op scholen gegeven wordt, als er een echte indicatiestelling is geweest met een echte aandoening. Vroege opsporing en daarvoor adequate hulp gaat medicalisering tegen. Maar preventie mag nooit ten koste gaan van snelle effectieve hulp bij complexe en ernstige problemen.
	Eersel	Inzetten op een sterk voorliggend veld.
Begrenzing als hoofdthema; de koers moet inhoudelijk en financieel veranderen.	Reusel-De Mierden	Helemaal mee eens.
	Reusel-De Mierden	Helemaal mee eens.
	Reusel-De Mierden	Mee eens.
	Bergeijk	Neutraal.
	Bergeijk	Mee eens.
	Bladel	Helemaal mee eens.
	Bladel	Neutraal.
	Eersel	Helemaal niet mee eens.
	Eersel	Neutraal.
	Eersel	Niet mee eens.

Vraag	Gemeente	Antwoord
Wat verwacht u van de stevige lokale teams? Wat vindt u hierin belangrijk?	Reusel-De Mierden	Focus op de inhoud.
	Reusel-De Mierden	Kom terug op mijn versnippering.
	Bergeijk	Dichtbij staan en zichtbaar zijn.
	Bergeijk	Met elkaar werken ipv naast elkaar. Elkaar kennen en begrijpen. Samen lerend zijn dmv netwerkbijeenkomsten wellicht waarbij ook onderwijs en kinderopvang betrokken wordt om meer verbinding te krijgen met elkaar en vroeg te kunnen signaleren.
	Bladel	Kort op de bal zitten.
	Bladel	Lijkt goed plan, nu in de huidige arbeidsmarkt hoop ik dat het personeel langer blijft doordat zij zich thuis voelen.
	Eersel	Snelle en directe actie.
	Eersel	Dat ze niet gaan normaliseren maar adequate hulp verlenen.
	Eersel	Laagdrempelig toegankelijk.
Vindt u doelstellingen op Kempenniveau m.b.t. preventie een positieve ontwikkeling?	Reusel-De Mierden	Ja.
	Reusel-De Mierden	Ja.
	Bergeijk	Ja.
	Bergeijk	Ja.
	Bladel	Ja.
	Bladel	Ja.

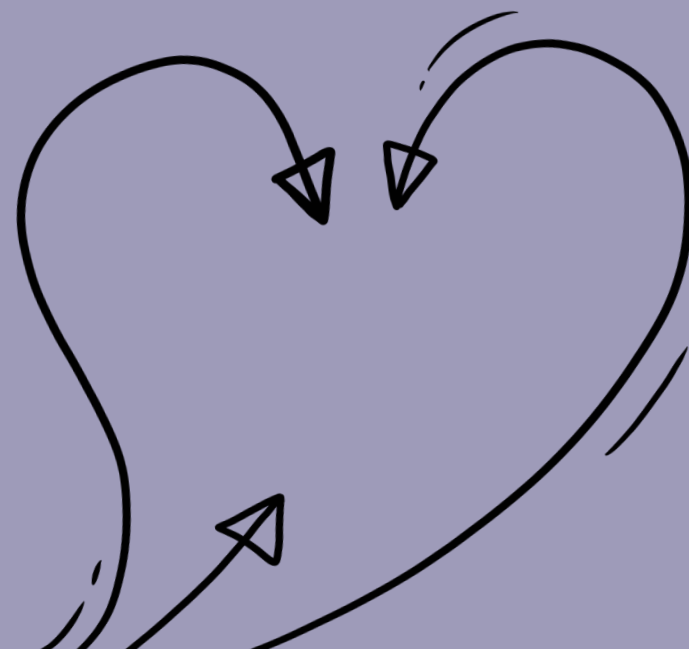
Vraag	Gemeente	Antwoord
	Eersel	Nee.
	Eersel	Ja.
	Eersel	Ja.
De voorbeeld resultaatafspraken uit de memo geven voldoende richting om onze controlerende taak uit te kunnen voeren?	Reusel-De Mierden	Mee eens.
	Reusel-De Mierden	Mee eens.
	Reusel-De Mierden	Mee eens.
	Bergeijk	Mee eens.
	Bergeijk	Mee eens.
	Bladel	Mee eens.
	Bladel	Neutraal.
	Eersel	Neutraal.
	Eersel	Neutraal.
	Eersel	Niet mee eens.
Welke input wil je meegeven als het gaat om streefwaarden en indicatoren	Reusel-De Mierden	Beperk je tot een aantal goed meetbare criteria.
	Bladel	Moeilijk te benoemen.
	Bladel	Altijd goed. Om te weten waar je staat en naar toe wilt. Maar verlies het kind niet uit het oog.

Vraag	Gemeente	Antwoord
	Eersel	Meetbaar en haalbaar.
	Eersel	Een goede categorisering van de ernst van de problematiek en hoeveel kinderen/gezinnen in elke categorie een bepaalde tijdsperiode (1 week, 2 weken, 1 maand, 3 maanden, 6 maanden, > 6 maanden) moeten wachten op adequate hulp (bewezen effectief). Indien hulpvragers langer dan gewenst moet wachten op hulp, welke wachtlijstverzachter/ondersteuning gegeven wordt tijdens de duur van het wachten. Hoe cliënten een en ander zelf ervaren en hoe cliënten zelf vinden wat het effect is van de verkregen hulp. Zit het kind en het gezin weer op het goede spoor en voor hoe lang?
	Eersel	Afname van instroom wat mij betreft geen doel op zich. Ook directe verwijzingen niet.
Raadsleden ontvangen veel informatie, mededelingen en data. Waar heeft u als gemeenteraadslid echt behoefte aan als het gaat om informatievoorziening? Hoe zou u deze willen ontvangen? (Voorbeelden...)	Reusel-De Mierden	BERAP en eenmaal per jaar een specifieke Raadsinformatiebijeenkomst.
	Reusel-De Mierden	Alle genoemden zijn welkom, wel kort/bondig, to the point en wat voor een niet ingewijde te begrijpen is.
	Bergeijk	Informatiebijeenkomsten spreken meer dan brieven, zeker bij dit soort onderwerpen. Maar dit hoeft niet te betekenen dat we niet graag brieven ontvangen met informatie. Ik vertrouw erop dat jullie dat goed kunnen inschatten.
	Bergeijk	Raadsinfo bijeenkomst.Raadsinformatiebrief. Merk dat sommige raadsleden zeer weinig weten over jeugdbeleid wat er is en hoe eea werkt. Misschien in beeld brengen wat er valt onder jeugdbeleid en wie waarvoor verantwoordelijk is, waarvoor gemeente precies verantwoordelijk is. Middels een raadsinfo brief oid? In ieder geval bij start van raadsperiode.
	Bladel	Raadsinformatie bijeenkomst en informatiebrieven.
	Bladel	Alles wat wordt genoemd. Liefst informatiebijeenkomst en mededelingen. In korte behapbare stukken. Want eerlijk gezegd ik kan zelfs de memo van het kempencongres kan ik niet gelezen krijgen. Het is teveel van het goede.
	Eersel	Aparte sessie voor de toelichting.

Vraag	Gemeente	Antwoord
	Eersel	Zie vorige vraag. Graag via de Berap en P&C cyclus. Een paar keer per jaar met raadsinformatiebrieven.
	Eersel	Ik vind een persoonlijke overdracht van informatie het prettigst. Dus een informatiebijeenkomst. Daarnaast rapportages in de vorm van mededelingen en informatiebrieven.
Hoe zou je meer betrokken willen worden bij de uitvoeringspraktijk, indien u deze behoefte heeft? (Voorbeelden zijn werkbezoeken of snuffelstages)	Reusel-De Mierden	Niet nodig.
	Reusel-De Mierden	Werkbezoek is altijd interessant, snuffelstage vind ik niet passend.
	Bergeijk	Een werkbezoek zou zeer waardevol zijn.
	Bergeijk	Werkbezoek altijd interessant. Meer weten wat er is. Ik werk bijvoorbeeld in Oirschot daar is o.a. VVE werkgroep, netwerkbijeenkomsten jeugdhulpverlening/onderwijs/kinderopvang. Geen idee of we dat bij onze gemeente ook hebben.
	Bladel	Werkbezoeken.
	Bladel	Bij groepsbijeenkomsten komen luisteren zou kunnen. Maar besteed je tijd goed aan hulpverlening.
	Eersel	Werkbezoeken en kempencongressen.
	Eersel	Nee, alleen een mondelinge toelichting op de raadsinformatiebrieven.
	Eersel	Werkbezoeken of workshops door professionals uit het werkveld.

Vraag	Gemeente	Antwoord
Wilt u nog iets kwijt of meegeven wat nu niet gevraagd / aan bod is gekomen?	Reusel-De Mierden	Im Beschränkung zeigt sich der Meister. In beperking toont de meester zich.
	Reusel-De Mierden	De vragen zijn lastig als je niet dagelijks in deze materie zit.
	Bergeijk	Jullie (beleidsmedewerkers en medewerkers jeugd van MD) zijn echt super bezig, veel respect voor jullie bevoegdheid en doorzettingsvermogen bij deze moeilijke opgave.
	Bergeijk	Nee.
	Bladel	Als ouder en opa wil je het beste voor je (klein)kind. Daar leef je voor en heb je plezier in, met af en toe de nodige zorg. Als ik nu een inkijk in de jeugdhulp ben ik ervan overtuigd dat ook daar iedereen er voor de volle 200% voor gaat. Maar ga ik alles lezen dan snap en pak ik het niet meer. Het moet simpeler en eenvoudiger. En misschien moeten we de verantwoordelijkheid voor een veilige omgeving ook daar neer durven zetten waar ie hoort te zijn.
	Eersel	Geen opmerkingen.
	Eersel	U mag mij bellen indien u een toelichting wenst: 0622809683.
	Eersel	Misschien is het goed om overdrachtmomenten/informatiebijeenkomsten e.d. te combineren met andere onderwerpen. Nu zijn steeds dezelfde (weinige) raads-/commissieleden aanwezig. Het onderwerp zou meer moeten gaan leven.

1.6 Evaluatie MeerJarenBeleidsKader Jeugdhulp 2020 – 2024

INHOUDSOPGAVE

EVALUATIE MEERJAREN- BELEIDSKADER JEUGDHULP 2020 – 2024

INLEIDING	1
HOOFDSTUK 1:	
EVALUATIE MJBK 2020 – 2024	2
1.1 Relevante gebeurtenissen	2
1.2 Evaluatie van de actielijnen	4
HOOFDSTUK 2:	
DE HUIDIGE MAATSCHAPPELIJKE CONTEXT: ‘Jeugdbeleid midden in de samenleving’.	36
2.1 Ontwikkelingen op het terrein van jeugd	36
- Landelijk	
- Regionaal; Samen voor Jeugd	
- De vier Kempengemeenten	
2.2 Ontwikkelingen op het terrein van jeugd	37
HOOFDSTUK 3:	
AANBEVELINGEN VOOR HET VERVOLG VAN DIT PROCES	44

INLEIDING

Met deze evaluatie kijken we terug naar de afgelopen periode en al een beetje vooruit naar waar we naar toe willen met het nieuwe MeerJarenBeleidsKader. Terugkijkend noemen we eerst een aantal belanghebbende gebeurtenissen en ontwikkelingen van de afgelopen periode om daarna de zes actielijnen uit het MJBK te evalueren. Dat doen we aan de hand van de bij elke actielijn vastgestelde ambitie, de daaraan verbonden maatschappelijke resultaten, de uit te voeren activiteiten en de beschikbare data die laten zien in hoeverre deze resultaten gerealiseerd zijn.

De evaluatie sluiten we af met een vergelijking met de ambities van de regiovisie van Samen voor Jeugd om te zien waar we staan ten opzichte van de transformatie-opgave. Voor de vooruitblik noemen we een aantal kenmerken van de huidige maatschappelijke context waarin het jeugdbeleid zich ontwikkelt.

Naast dit algemeen beeld benoemen we voor jeugd een aantal relevante landelijke, regionale en 'kempische' ontwikkelingen.

We sluiten af met aanbevelingen voor het vervolg van het proces.

HOOFDSTUK 1: EVALUATIE VAN HET MEERJARENBELEIDSKADER 2020-2024

Vanaf 2020 wordt in de vier Kempengemeenten gewerkt volgens het MeerJaren-BeleidsKader Jeugdhulp in de Kempen 2020-2024 Samen van Transitie naar Transformatie (MJBK). Hierin zijn zes actielijnen opgenomen welke de basis vormen voor een duurzaam transformatieproces. De Kempengemeenten maken hiermee een beweging om inhoudelijke verandering en verbetering binnen de jeugdhulp in de Kempen tot stand te brengen. In de evaluatie van het MJBK staan deze actielijnen centraal.

1.1 Relevante gebeurtenissen

We beginnen met het benoemen van een aantal ontwikkelingen die buiten het MJBK om, van invloed zijn geweest op de uitvoering van het jeugdhulpbeleid in de Kempen.

1.1.1 De Coronacrisis

De coronacrisis heeft op verschillende manieren vergaande impact gehad op de samenleving. Naast ziekte en overlijden, waar veel mensen mee te maken hebben gehad, zijn vanaf maart 2020 de RIVM-maatregelen van kracht gegaan. Deze hebben indringend ingegrepen in alle leefgebieden, van thuis tot school, werk en vrijetijd. Vanzelfsprekend heeft Covid ook veel invloed gehad op het werk van het CJG+. De CJG+ medewerkers hebben hun dienstverlening aan moeten passen en alternatieven gezocht om contact te onderhouden met cliënten. Er is veelvuldig gebruik gemaakt van de mogelijkheden van (beeld)bellen, daar waar het echt niet anders kon heeft men, met inachtneming van de geldende regels, huisbezoeken afgelegd. Door de vermindering van reistijd en verandering in de vorm van contactmomenten heeft het Lokale Ondersteuningsteam (LOT) meldingen van de wachtlijst op kunnen

pakken en zijn deze hiermee, gedurende deze periode, verkort.

Het Kempenteam heeft veel inzet gepleegd in gezinnen waar voorafgaand aan de RIVM-maatregelen al een onveilige situatie bestond. Daar waar de maatregelen zorgden voor een verergering van de onveilige situatie is extra inzet nodig geweest om regie blijven voeren en ondersteuning te bieden.

Met het langer duren en het herhalen van de maatregelen van het RIVM rondom COVID-19 zijn de wachtlijsten bij het CJG+ (LOT en Kempenteam) in tweede instantie toegenomen. Het was moeilijker om fysiek af te spreken, iets wat vaak noodzakelijk is bij precare gesprekken rondom opvoeden om tot de gewenste resultaten te komen.

Vanaf nu terugkijkend op deze periode is het nog steeds moeilijk een vinger te leggen op de impact ervan specifiek voor ‘onze’ doelgroep jeugd. Wel kunnen we zeggen dat deze impact een factor is die van invloed is (geweest) op hun ontwikkeling. Vanuit dat perspectief hebben we op casusniveau, ook nu nog te maken met mogelijke gevolgen van de coronacrisis. Zonder dat sprake is van een aanwijsbaar verband zijn er bijvoorbeeld wel meer thuiszitters dan voor de coronacrisis.

1.1.2 Het project ‘Grip op het Sociaal Domein; Jeugdhulp’

In oktober 2020 is het CJG+ op verzoek van wethouders van de Kempengemeenten gestart met een onderzoek naar verbetermogelijkheden in de organisatie van het CJG+.

Doel in de oriëntatiefase was het in kaart brengen van:

- De zorgvraag (cijfermatig en inhoudelijk) van de populatie jeugdigen in de Kempen.
- Het gebruik van zorg.

- De kosten en baten van de beschikbare budgetten en de beheersbaarheid daarvan.

Aan de hand van bestaande vraagstukken en knelpunten in het cluster Jeugdhulp is onderzocht welke mogelijkheden en kansen beschikbaar zijn binnen de invloed van het CJG+ en het beleid van de lokale gemeenten om meer grip en sturing te krijgen binnen de jeugdhulp. Dit heeft geleid tot een focus op drie thema's:

- Een Preventieve Tool verder door ontwikkelen op bruikbaarheid.
- Samenredzaamheid opnieuw opstarten, breed binnen CJG+.
- Organisatie op basis van Plan Do Check Act voorzien van lichte wijziging.

Vanaf februari/maart 2021 is een implementatiecoach door middel van een externe subsidie aangetrokken om nader te onderzoeken wat er voor nodig is om de uitgezette verbeterrichtingen goed te laten landen in de verschillende uitvoerings- en beleidsteams. De resultaten uit dit onderzoek hebben geleid tot een productieve samenwerking tussen Jeugd- en gezinswerkers, kwaliteitsmedewerker, beleidsadviseurs en teamleiders. In gezamenlijkheid is besloten dat een beweging naar een sterkere preventieve aanpak vanuit het CJG+ noodzakelijk is; preventieve interventies wanneer mogelijk, maatwerk/jeugdhulp wanneer noodzakelijk. Onder de evaluatie van de actielijnen worden concrete resultaten benoemd uit 'Grip op' en 'Sturing op de poorten'.

1.1.3 Het Woonplaatsbeginsel

Door de invoering van een nieuw woonplaatsbeginsel met ingang van 2022 wordt het gemakkelijker om te bepalen welke gemeente verantwoordelijk is voor de financiering van zorg. Het nieuwe woonplaatsbeginsel kent als woonplaats van een jeugdige de gemeente waar de jeugdige stond ingeschreven direct voorafgaand aan de zorg met verblijf. Voor ambulante zorg is dat de gemeente waar de jeugdige staat ingeschreven.

1.1.4 Opnieuw Verbinden

Met ingang van de decentralisatie van de jeugdwet 1 januari 2015 hebben de vier Kempengemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden gezamenlijk de uitvoeringsorganisatie CJG+ De Kempen (later afdeling maatschappelijke dienstverlening) ingericht. Voor de inzet van beleidscapaciteit is destijds een dienstverleningsovereenkomst opgesteld. Elke gemeente leverde een aantal uren beleidscapaciteit jeugdhulp, naar rato inwoners, met een totaal van 2 fte. Vanaf 1 januari 2023 is deze overeenkomst in het kader van "Opnieuw Verbinden" stopgezet. Als vervanging hiervoor heeft de afdeling MD haar personeelsbestand uitgebreid met 3 fte voor jeugdhulpbeleid. Het hoofddoel van deze verandering was om als gemeente autonoom beleid te kunnen ontwikkelen en regie te kunnen nemen op de beleidsontwikkeling en de beleidsuitvoering te laten bij de uitvoeringsorganisatie. Vervolgens zijn de gemeenten, samen met de afdeling MD, aan de slag gegaan met een voorstel voor het ontvlechten van taken met betrekking tot jeugdhulp tussen gemeenten en de afdeling MD. Dit voorstel (kruisjeslijst) is opgesteld in samenwerking met beleidsmedewerkers, teamleiders jeugdhulp MD en de afdelingsmanagers van de betreffende gemeenten. Er is een onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele taken. Het doel van dit voorstel was om iedereen inzicht te verschaffen in verantwoordelijkheden t.a.v. de opgesomde taken. In de praktijk zou blijken of de inschatting reëel is. Daarom is verzocht om dit voorstel na een half jaar te evalueren.

In het najaar van 2023 hebben de beleidsmedewerkers van MD, de beleidsmedewerkers jeugdhulp van de gemeenten en de teamleiders de nieuwe werkwijze en de kruisjeslijst geëvalueerd. Hierbij hebben we eerst ervaringen met elkaar gedeeld van zowel de gemeentelijke beleidsmedewerkers als de beleidsmedewerkers en teamleiders jeugdhulp bij Maatschappelijke Dienstverlening. Vervolgens hebben we gekeken naar de taakverdeling in het ontvlechttingsvoorstel om te beoordelen of de toegewezen taken tussen gemeenten en MD nog steeds realistisch zijn, of dat er aanpassingen nodig zijn.

Een van de doelstellingen van "Opnieuw Verbinden" was om de beleidsregie terug

te brengen naar de gemeenten, terwijl de beleidsuitvoering bij Maatschappelijke Dienstverlening blijft. We hebben gezamenlijk geconstateerd dat de gemeenten nu minder regie ervaren dan voorheen. De redenen hiervoor zijn als volgt:

1. Voorheen waren de beleidsmedewerkers nauwer betrokken bij de uitvoering en hadden ze meer inzicht in wat er gebeurde bij de uitvoerende teams van CJG+. Nu is er een extra laag van beleidsmedewerkers jeugd ingevoerd, wat meer afstand creëert.
2. Gemeentelijke beleidsmedewerkers hebben nu minder uren beschikbaar voor jeugdhulpbeleid dan voorheen. Ze hebben 10 uur tot hun beschikking voor beleidsontwikkeling wat hen dwingt om regelmatig bij de uitvoerende beleidsmedewerkers input op te halen en veel vaker af te stemmen. Dit leidt tot een gevoel van distantie en gebrek aan controle.

Deze evaluatie van opnieuw verbinden is in de vorm van een memo besproken in het afdelingshoofdenoverleg van de vier Kempengemeenten. De afdelingsmanagers herkennen het beeld dat wordt geschetst: de beoogde doelen van 'Opnieuw Verbinden' worden onvoldoende/niet bereikt. Tegelijk is de constatering dat dit is wat het is: 'Opnieuw Verbinden' wordt niet teruggedraaid. Afsluitend kan uit voorgaande afgeleid worden dat de huidige structuur van 'Opnieuw Verbinden' het realiseren van de doelstelling 'meer regie bij de gemeenten' op het terrein van jeugdhulp althans, in de weg lijkt te staan. Los van deze doelstelling doet de huidige vorm van samenwerking weliswaar een groter beroep op de direct betrokken medewerkers om de gewenste resultaten te halen op hun beleidsterrein, maar staat dit niet in de weg.

1.1.5 Samen voor jeugd

Binnen Samen voor Jeugd werken we met 10 gemeenten samen rondom ontwikkeling en inkoop van (hoog)specialistische jeugdhulp.

Per 1 juni 2022 is een nieuwe samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Hiermee wordt gezamenlijk gewerkt aan de transformatie en het gezamenlijk inkopen van

(hoog)specialistische jeugdhulp. Organiseren van de inkoop en voeren van regie op de regionale samenwerking ligt bij het programmateam Samen voor Jeugd onder aansturing van de programmamanager Samen voor Jeugd. De inkoop is opgedeeld in vier onderdelen te weten; **Specialistisch, Hoogspecialistisch, Verblijf en Crisis**.

Voor ieder onderdeel worden aparte contracten afgesloten.

Inmiddels wordt iedere zorgaanbieder betaald op basis van de inspanning die geleverd wordt bij een client (per uur/etmaal enz.).

1.2 Evaluatie van de actielijnen uit het huidige MJBK

Hieronder worden de actielijnen geëvalueerd en voorzien van conclusies en aanbevelingen.

Daaraan voorafgaand het volgende:

- Tijdens het bureauonderzoek is geconstateerd dat sprake is van een noemenswaardig aantal ontbrekende gegevens bij indicatoren van de actielijnen. Volgens afspraak is aan bestuurders een voorstel voorgelegd hoe hier mee om te gaan. Hier is dd 13 juni in een portefeuillehouders overleg Sociaal Domein mee ingestemd:
'Voorstel is om bij de evaluatie van de actielijnen nauw aan te sluiten bij de benoemde beoogde maatschappelijke resultaten van elke actielijn door kort verslag te doen van de activiteiten die daarbij genoemd zijn om deze resultaten te bereiken. De beschikbare gegevens van de opgenomen indicatoren worden hier aan toegevoegd zodat ze op deze manier deel uitmaken van de evaluatie'.
- Naast de bij de actielijnen genoemde indicatoren en de scores daarop zijn hier onder ook de gegevens uit de cliëntervaringsonderzoeken opgenomen. Die zijn uitgedrukt in %. Kanttekening hierbij is dat niet alle indicatoren meetbaar ge maakt zijn en dat de gegevens van de cliëntervaringsonderzoeken gevoelig zijn voor de invloed van een lage respons.
- De samenhang en overlap tussen de actielijnen maakt dat bijna alle activiteiten die uitgevoerd zijn voor meerdere actielijnen van betekenis zijn. Er is voor gekozen om de activiteiten slechts onder één actielijn te benoemen.

ACTIELIJN 1

Betere toegang tot jeugdhulp voor kinderen en gezinnen

Ambitie: de beweging die wordt nagestreefd:

Meer kinderen en ouders in kwetsbare situaties weten hoe ze toegang kunnen krijgen tot jeugdhulp, kunnen laagdrempelig hun hulpvraag stellen en ontvangen, indien nodig, tijdig passende hulp.

Beoogde maatschappelijke resultaten	Activiteiten en input kwaliteit
1. Kinderen en gezinnen weten waar ze hulp kunnen aanvragen	Investeren in bekendheid van de rol van CJG+ als toegang en uitvoerder van jeugdhulp. Er is vooral gewerkt aan de bekendheid van het CJG+ als toegang en uitvoerder van jeugdhulp door te investeren in de samenwerking met onze partners in het voorliggend veld. Dit is onder andere gedaan vanuit de aandachtsgebieden van onze (CJG+) medewerkers: medisch, onderwijs, veiligheid en preventie. Medewerkers organiseren overlegmomenten (met de GGD, jongerenwerk, maatschappelijk werk en huisartsen) en waar die door anderen georganiseerd worden sluiten ze daar bij aan (OST 4-). Om de samenwerking met het onderwijs vorm en inhoud te geven is Samen Doen gestart (waarover meer onder actielijn 3). Stimuleren van de inzet van onafhankelijke clientondersteuning, met name bij personen met een licht verstandelijke beperking. Uit ervaring is gebleken dat er een wezenlijk verschil bestaat tussen de rol en inzet van een onafhankelijk cliëntondersteuner bij de Wmo, waar mensen op basis van een beschikking zelf voor passend aanbod verantwoordelijk zijn en Jeugdhulp, waar het komen tot passend aanbod het resultaat is van samenwerking tussen ouders/jeugdigen en professional(s). Ouders worden wel gewezen op de mogelijkheid van deze vorm van ondersteuning maar daar wordt relatief weinig gebruik van gemaakt. Tijdens de evaluatie van de inzet van onafhankelijke clientondersteuning (oco) (MEE) jeugd voor de vier Kempen-gemeenten, constateerden we dat de lopende overeenkomst niet meer passend bleek te zijn voor de werkzaamheden die MEE verricht. De oorzaak hiervan was: verschuiving van de inhoud van de vragen. Van sec onafhankelijke cliëntondersteuning naar meer Wlz-gerelateerde vragen. Met name deze laatste wordt als waardevol beschouwd door het CJG+ de Kempen. Hier wordt dan ook meer gebruik van gemaakt dan de oco. We hebben deze dienstverlening dan ook nadrukkelijk opgenomen in de nieuwe overeenkomst, in werking getreden op 1 januari 2024 en zullen deze in gezamenlijkheid evalueren. Social media intensiever gebruiken om doelgroepen te bereiken. Het is bij gebrek aan een communicatiemedewerker op de afdeling Maatschappelijke Dienstverlening lastig gebleken dit door andere medewerkers binnen de afdeling uit te laten voeren. Verkorten van de doorlooptijden in de toegangsfase van het CJG+ de Kempen. Zoals in onderstaande tabel te zien is, zijn de doorlooptijden verkort van 101 dagen in 2020 naar 75 in 2021, en 60 in 2022 en 2023. Verkorten periode tussen de melding van de hulpvraag en start hulpverlening CJG+. Zoals in onderstaande tabel te zien is, is de tijd tussen de melding en de start van de hulpverlening toegenomen van 5 dagen in 2020, naar 13 in 2021, 20 in 2022 en 21 in 2023. Reden hiervoor ligt onder andere in de toename van de wachttijden bij zorgaanbieders.
2. Kinderen en gezinnen worden snel geholpen	

Beoogde maatschappelijke resultaten	Activiteiten en input kwaliteit
3. Beslissingen over hulp worden samen met de hulpvrager genomen	Vergroten van de kwaliteit van het eerste klantcontact. Zie direct hieronder. Vergroten van de kennis van medewerkers CJG+ de Kempen m.b.t. mogelijkheden in het voorliggende veld en jeugdhulpvoorzieningen in de regio. - Vanaf 2019 werken we met het team Toegang. Dit team zorgt voor een eenduidige wijze waarop de intakes worden uitgevoerd en de beschikkingen voor de inzet van specialistische jeugdhulp worden opgesteld. Zij adviseren het Lokaal Ondersteuningsteam en het Kempenteam bij verwijzingen naar specialistische jeugdhulp. - Om de aanmeldingen bij het team Toegang klantgerichter te stroomlijnen wordt vanaf 2022 gewerkt met Preventieve Spreekuren. Deze werkwijze bestaat eruit dat de medewerkers van het team Toegang niet op elke vraag een intake laten volgen maar beoordelen of het een vraag is: • waar het voorliggend veld een rol in kan hebben. • waar de toegang zelf met 1 tot 5 gesprekken, ouders (en kinderen) voorliggend kan ondersteunen. • waarvoor een intake gepland moet worden, waarbij dan de inschatting gemaakt wordt of CJG+ zelf de ondersteuning voor de hulpvraag kan bieden, of dat specialistische hulp nodig is of een combinatie daarvan. Het eerste jaar is een registratie van het spreekuur bijgehouden. Hieruit bleek dat 322 gesprekken zijn gevoerd waarvan er 70 zijn doorverwezen naar een vorm van hulp in het voorliggend veld; uit 109 gesprekken volgde een intake. Voor de overige 143 geldt dat deze op een andere wijze zijn afgehandeld, wat veelal betekent dat nader overleg heeft plaatsgevonden met ouders of met bijvoorbeeld de huisarts. Het vervolg hiervan is niet geregistreerd. Omwille van de administratieve last is het team gestopt met registreren, de werkwijze wordt nog wel gevolgd. Voortkomend uit het project ‘Grip op het Sociaal Domein; Jeugdhulp’ zijn de medewerkers van het CJG+ (het LOT) meer zelf ondersteuning gaan bieden. In plaats van door te verwijzen naar specialistische hulp, worden trajecten waarvoor maximaal 3 uur per week ambulante hulp geïndiceerd wordt, waar mogelijk door onze eigen medewerkers uitgevoerd. Het adequaat op de hoogte zijn van voorliggend aanbod en ontwikkelingen die zich daarin voordoen is een voortdurend aandachtspunt. Een passend antwoord hierop is nog niet gevonden.
	Kind en ouders worden actiever betrokken en mede verantwoordelijk gemaakt voor het proces van het formuleren van de hulpvraag tot het vinden van een oplossing. De professionals van het CJG+ zijn SKJ geregistreerd. In de richtlijnen van het SKJ is de werkwijze om ouders en kinderen actief te betrekken bij en mede verantwoordelijk te maken voor het hulpverleningsproces, uitgangspunt. Daarnaast wordt binnen het CJG+ met nadruk gewerkt volgens systeemgerichte uitgangspunten. Ook aanmeld-gesprekken en intakes zijn meer gericht op de eigen verantwoordelijkheid van ouders en de jongere.

Beoogde maatschappelijke resultaten	Activiteiten en input kwaliteit
4. Er is een integrale, samenhangende toegang en afstemming binnen het Sociaal Domein, overige gemeentelijke taakvelden en partners. 5. Het percentage jeugdigen en ouders dat jeugdhulp nodig heeft neemt af.	Stimuleren van het betrekken van het netwerk van de hulpvrager. Naast bovenstaande is de afgelopen periode de JIM aanpak ingezet. Jim staat voor Jouw Ingebrachte Mentor; een steunfiguur (mentor) uit het netwerk, die de jongere inspireert, energie geeft, dingen leert en als nodig ook een keer de waarheid kan zeggen. Er is een werkgroep ingericht die gaat bekijken hoe JIM beter benut en meer geborgd kan worden. Het verbeteren van de samenwerking met collega's die de Wmo, Participatiewet, het minimabeleid en de schuldhulpverlening uitvoeren. Zie actielijn 3 en 4 Evalueren en zo nodig verbeteren van onze samenwerking met huisartsen, de jeugdgezondheidszorg, het onderwijs en opvang. De samenwerking met betrokken partners wordt voortdurend geëvalueerd en er worden stappen gezet in het verbeteren ervan wanneer daar mogelijkheden voor zijn. Dit zien we onder andere terug in het vervolg van Samen Doen, verbeterende samenwerking met de GGD en de bereidheid van huisartsen om mee te werken aan een pilot. Trainingsaanbod CJG+ uitbreiden. De afgelopen jaren is, als onderdeel van het project 'Grip Op het Sociaal Domein; jeugdhulp', een scherper onderscheid gemaakt tussen preventieve activiteiten die aangeboden worden door het voorliggend veld en preventieve activiteiten die door het CJG+ worden uitgevoerd. Hiermee is een deel van het trainingsaanbod uitgevoerd door CJG+ komen te vervallen. Kind & scheiding: * Online training is het gehele jaar beschikbaar voor ouders voor diverse leeftijdsgroepen. * De training voor kinderen wordt twee keer per jaar gegeven en zal binnenkort weer plaatsvinden. Pubertraining: wordt twee keer per jaar gegeven. E-health: Modules worden nu voornamelijk aangeboden aan bestaande cliënten. Onderzocht wordt of dit ook aan nog niet bestaande cliënten geboden kan worden. Investeren op de deelname aan de pilot van het IJlandse preventiemodel. CJG+ is één van de deelnemers aan Kempenbranie. Jeugd- en gezinswerkers zijn vaker fysiek aanwezig op scholen en andere vindplaatsen van jeugdigen. Zie Samenwerking onderwijs, Samen Doen, onder actielijn 3.

Beoogde maatschappelijke resultaten	Activiteiten en input kwaliteit
6. Verbeteren dienstverlening CJG+	Het verder ontwikkelen van vraaggerichte activiteiten; waarbij aandacht voor specifieke doelgroepen. Niet ontwikkeld door CJG+ maar ingekocht door gemeenten kan hier 'Join us' genoemd worden, dat uitgevoerd wordt door Cordaad Welzijn. Stimuleren van samenwerkingstrajecten tussen kinderopvang, onderwijs en jeugdhulpaanbieders gericht op vroegtijdige signalering en professionalisering/coaching medewerkers en (tijdelijke) ondersteuning professionals, om een kind/gezin zich optimaal te laten ontwikkelen en/of ter behandeling van specifieke problemen van kind of gezin op (of nabij) de vindplaats. Zie Samenwerking onderwijs onder actielijn 3. Jeugdigen beter beschermen tegen de nadelige effecten van (v)chtscheidingen. Binnen CJG+ is in 2019 het project 'Kinderen en scheiding' gestart. Doel van het project is voorkomen dat kinderen zodanig schade oplopen van een scheiding dat zij een specialistisch jeugdhulptraject bij een zorgaanbieder nodig hebben. Het project bestaat uit de volgende onderdelen: - informatieve website - telefonisch spreekuur - training voor kinderen - e-learning met twee verdiepingsavonden Als er andere ondersteuning nodig is, wordt hiernaar doorverwezen vanuit het telefonisch spreekuur. Dit aanbod voorziet in een behoefte van ouders en kinderen en is ingebed in de reguliere werkzaamheden van het CJG+. Een aantal regiogemeenten hebben dit aanbod overgenomen. Het beter benutten van vrij toegankelijke voorzieningen in het voorliggende veld. Zie hierboven onder 2.
	Het onderzoeken van mogelijkheden om de huidige maximale termijn voor toekennen van een individuele jeugdhulpvoorziening (1 jaar) te verlengen. Binnen de huidige werkwijze van Samen voor Jeugd is het mogelijk om de maximale termijn voor het toekennen van een individuele jeugdhulpvoorziening te verlengen. Onderzoeken mogelijkheden om verlengen van inzet individuele jeugdhulpvoorziening te vereenvoudigen. Het verlengen van een individuele jeugdhulpbeschikking is vereenvoudigd. Kanttekening hierbij is dat binnen het CJG+ nog steeds kritisch gekeken wordt naar vragen om verlenging. Gebruik maken van nieuwe technologieën in de ondersteuning. Met ingang van december 2023 is een nieuw registratiesysteem geïnstalleerd. Hiermee sluiten we zo goed mogelijk aan op het primair proces om hier, daar waar mogelijk, richting aan te geven en om de gewenste data in beeld te brengen.

Prestatie indicatoren: outcome (scores met % komen uit cliënttevredenheidsonderzoek)	2020	2021	2022	2023
Ik weet waar ik terecht kan als ik hulp nodig heb	93%	82%	80%	59%
Beslissingen over hulp worden samen met mij genomen	93%	89%	82%	84%
Ik ben snel geholpen	93%	57%	65%	??
Doorlooptijd in dagen melding-aanvraag-besluit CJG+	101%	75%	60%	60%
Doorlooptijd in dagen besluit CJG+ - start arrangement	5%	13%	20%	21%
Aantal jeugdigen met jeugdhulpvoorziening dat zonder hulp verder kan na afronding ondersteuning (doelrealisatie)	70%	71%	44%	63%
Aantal jeugdigen met jeugdhulpvoorziening dat geen nieuwe hulp nodig heeft na afronding ondersteuning (herhaald beroep)	Niet gemeten			
Aantal jeugdigen met jeugdhulpvoorziening dat probleemafname ervaart	50%	79%	59%	nrb
Aantal jeugdigen met jeugdhulpvoorziening waarbij de overeengekomen doelen gerealiseerd zijn	94%	94%	93%	95%
Aantal afgegeven beschikkingen voor individuele jeugdhulpvoorzieningen	1871	1792	1683	1727
Aantal verwijzingen naar algemene voorzieningen (CJG+)	Niet gemeten			
Aantal jeugdigen met jeugdhulp vanuit (v)chtscheiding	39	34	15	20

Samenvattende conclusie

Om de toegang tot jeugdhulp te verbeteren is een breed aanbod aan activiteiten voor ouders en kinderen/jeugdigen ontwikkeld. Dit is laagdrempelig en toegankelijk aangeboden in het voorliggend veld, dicht bij de vraag. Deze beweging naar een sterkere preventieve aanpak vanuit het CJG+ heeft eveneens geleid tot een aantal verbeteringen van interne werkprocessen (de preventieve gerichtheid daarvan). Het is moeilijk een verband te leggen tussen de uitvoering van deze, deels preventieve, activiteiten, die tot doel hebben de Toegang te verbeteren en de afname van de instroom in vormen van specialistische jeugdzorg gedurende de afgelopen vier jaar. Tegenover deze afname staat namelijk de landelijke trend die een groei van de vraag naar jeugdzorg laat zien. Anders gezegd, de vraag of de Toegang verbeterd is laat zich niet beantwoorden met een toename of afname van het aantal cliënten. Een antwoord op deze vraag kan op basis van bovenstaande niet gegeven worden omdat 'verbeteren' niet nader gespecificeerd is.

Punt van aandacht is de bekendheid van medewerkers van de Toegang met voorzieningen in het lokale veld.

Aanbevelingen

- Continueer de beweging naar een sterkere preventieve aanpak omdat hiermee vorm en inhoud gegeven wordt aan lokale/subregionale netwerken die een bijdrage leveren aan een sterke sociale basis en (met enige sturing, al dan niet via sterke lokale teams) zorgen voor een goede aansluiting op de toegang naar specialistische vormen van jeugdzorg.
- Sluit met het registratiesysteem zo goed mogelijk aan op het primair proces in de toegang om medewerkers te faciliteren bij de stappen die ze geacht worden te zetten en om inzicht te krijgen in de keuzes die gemaakt worden.
- Inzet op maatschappelijke dialoog 'Normaliseren' (voortkomend uit Hervormingsagenda).
- Anticipeer op de voorgenomen inperking van de jeugdwet door te investeren in de sociale basis en in voorzieningen in het voorliggend veld.

- Versterk de verbinding tussen het voorliggend veld; de lokale voorliggende voorzieningen, en de Toegang.

ACTIELIJN 2

Meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien

Ambitie: De beweging die wordt nagestreefd:

Kinderen worden thuis geholpen en als dat niet kan, is 'thuis' onderdeel van de hulp of ondersteuning die gezinsgericht is vormgegeven.

Beoogde maatschappelijke resultaten	Activiteiten en input kwaliteit
1. Minder jeugdhulp met verblijf	Verder ontwikkelen en benutten van interventies om kinderen bij eigen ouders te laten opgroeien. Verschillende projecten zijn gestart om jeugdigen zo laagdrempelig mogelijk te ondersteunen, voorbeelden hiervan zijn programma's zonder beschikking zoals Jouw Ingebrachte Mentor (JIM), Kind en Scheiding, E-Health en Lab of Life. Verbinding met de pilot Kempenbranie wordt steeds gemaakt en ook andere preventieve tools zoals Buurtgezinnen zijn ingezet. Bijna alle onder de andere actielijnen genoemde activiteiten dragen er aan bij dat meer kinderen thuis kunnen opgroeien. Daarnaast worden steeds specialistischer en intensievere vormen van ambulante jeugdhulp ingezet om een uithuisplaatsing te voorkomen. Meer nog dan voorheen wordt een uithuisplaatsing pas als allerlaatste middel ingezet. Op het moment dat de veiligheid van kinderen in het geding is worden andere afwegingen gemaakt. Via inkoop sturen op nieuwe vormen van kleinschalige, gezinsgerichte en perspectief biedende voorzieningen. In 2023 is door Samen voor Jeugd in samenwerking met Een 10 voor de Jeugd een pilot Kleinschalig Verblijf gestart. Het transformeren van het huidige residentiële aanbod naar kleinschalige voorzieningen is een breed gedeelde opgave die ook terug komt in de Hervormingsagenda Jeugd. Ook bij de voorgenomen afbouw van jeugdzorgplus worden kleinschalige woonvormen ingezet. De resultaten van de pilot worden medio juli 2024 opgeleverd, inclusief inzicht in de wijze en kosten van de implementatie ervan. Met de regio Samen voor Jeugd zetten we daarnaast in op het vergroten van het aanbod (intensieve) ambulante jeugdhulp dat gericht is op alle leden van het gezin. Het aantal (vrijwillig) gesloten plaatsingen van jeugdigen terugbrengen en de duur van de plaatsingen verkorten in samenwerking met de regio. Zie hierboven. Inrichten van mentorschap voor jeugdigen. Zie hierboven onder 1.3 waar de JIM aanpak genoemd wordt.

Prestatie indicatoren: outcome	2020	2021	2022	2023
Aantal jeugdigen met opvang in pleeggezinnen	62	65	31	23
Aantal (vrijwillig) gesloten plaatsingen	6	4	2	2
Totaal jeugdhulp met verblijf	148	143	79	72
Aantal kleinschalige voorzieningen in de regio	7	6	4	4

Samenvattende conclusie

Uit de scores op de opgenomen indicatoren, onderbouwd door de daaraan toegevoegde data, is op te maken dat over de breedte van jeugdhulp met Verblijf sprake is van een forse afname van 148 naar 73. Dat sluit aan bij het streven van deze actielijn. Het is niet te achterhalen in hoeverre de situatie bij de Raad voor de Kinderbescherming en de Gecertificeerde instellingen, (zie actielijn 5) en met name bij Jeugd Bescherming Brabant, van invloed is geweest op het aantal uithuisplaatsingen. De afbouw van jeugdzorg plus gaat samen met het voornemen deze jongeren op te nemen in kleinschalige woonvormen.

Aanbevelingen

De afname van de plaatsingen bij pleegzorg vraagt om een nadere verkenning van de oorzaak hiervan. Het is wenselijk een ondergrens in het aantal uithuisplaatsingen te bepalen. Daarmee komt het min of meer vaste aantal plaatsen in beeld waar we als regio, onder andere met de inzet van kleinschalige woonvormen, in moeten voorzien.

Op basis van de kostenstijging van Verblijf voor 2023, mede veroorzaakt door Kleinschalig Verblijf, kijken we kritisch naar het vervolg van de pilot.

Houd een aantal grootschaliger woonvormen in stand voor die jongeren voor wie dat het meest passend aanbod is.

Voorzie in woonvormen voor uitstromers uit jeugdzorg met verblijf. Sluit hiervoor bijvoorbeeld het gebruik van woonvormen die ingericht worden voor andere doelgroepen (beschermd wonen) niet uit.

ACTIELIJN 3

Alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen

De beweging die wordt nagestreefd:

Minder kinderen die thuiszitten of jeugdhulp krijgen zonder deel te nemen onderwijs.

Beoogde maatschappelijke resultaten	Activiteiten en input kwaliteit
Alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen	Voortzetten en verder ontwikkelen van de samenwerking met onderwijs opvang en jeugdgezondheidszorg waarbij de jeugdhulpprofessional expertise inbrengt in de dagelijkse praktijk zodat er vroegtijdig kan worden gesignaleerd en de juiste (route naar) ondersteuning kan worden geboden of genormaliseerd. Bijna alle kinderen die jeugdhulp ontvangen gaan naar school. Daarmee is onderwijs een belangrijke partner van het CJG+. De samenwerking kent een steeds verdere verdieping en intensivering. Begin 2022 is de pilot “Samen Doen” uitgerold over alle scholen in de Kempen. De doelen van Samen Doen hebben zich ook in 2023 gericht op: • Concrete casuïstiek; laagdrempelig gelegenheid bieden aan ouders om aan de CJG medewerker vragen voor te leggen over opgroeien en opvoeden. Komen tot de best passende ondersteuning vanuit passend onderwijs en jeugdhulp. • Het realiseren van een samenwerkingsrelatie met de professionals van de scholen. Elkaar versterken door expertise uitwisseling. Op hoofdlijnen kunnen we zeggen dat beide doelen naar tevredenheid gerealiseerd zijn. Dichter op de uitvoering is het effect van de preventieve inzet van Samen Doen moeilijk vast te stellen. We kunnen niet met cijfers onderbouwen dat de inzet van Samen Doen leidt tot minder instroom bij de toegang en bij specialistische vormen van jeugdhulp. Uit voorhanden zijnde cijfers uit het schooljaar 2021-2022 van de scholen van Kempenkind blijkt wel dat van de 137 door de Samen Doeners behandelde casuïstiek er 11 zijn doorverwezen naar de Toegang voor verdere jeugdhulp. Navraag levert op dat van het schooljaar 2022 – 2023 geen cijfers beschikbaar zijn maar dat de resultaten waarschijnlijk beter zijn omdat de werkwijze van Samen Doen beter ingevoerd is. Hiermee is niet aangetoond dat de instroom bij onze toegang afneemt maar het geeft wel een (zeer) positieve indruk over de inzet van Samen Doen. Het gegeven dat we met Samen Doen dichter op de vraag zitten brengt zowel een kans als een risico met zich mee. De kans is dat we een deel van de doelgroep bereiken die wel jeugdzorg nodig heeft maar daar tot op heden geen gebruik van maakt. Het risico is dat ouders een beroep doen op jeugdhulp en daarbij hun eigen kracht en die van hun netwerk of een voorliggende voorziening overslaan. Inspiratieochtenden onderwijs – jeugdhulp Vier keer per jaar wordt een inspiratieochtend georganiseerd voor professionals in het onderwijs, kinderopvang en jeugdhulp. De thema's voor deze ochtenden worden in gezamenlijk overleg voorbereid en liggen vaak op het snijvlak van onderwijs- jeugdhulp. De ochtenden worden goed bezocht en dragen door de nadere kennismaking met elkaars werkveld en de verdieping die plaatsvindt bij aan het verbeteren van de samenwerking.

Beoogde maatschappelijke resultaten	Activiteiten en input kwaliteit
Geen enkel kind zit langer dan 3 maanden thuis zonder een passend aanbod vanuit het onderwijs, de zorg of beide.	Ondersteuningsteam (OST) 4- Om voor jonge kinderen die extra ondersteuningsbehoeften hebben om tot een passend (onderwijs)aanbod te komen is het OST 4- opgericht. Vanuit verschillende expertise word gekeken naar de ontwikkeling van kinderen om samen met ouders in beeld te brengen wat het kind nodig heeft en op deze manier bij de start op school direct een afgestemd ondersteuningsaanbod te bieden. Naast onderwijs, kinderopvang en de GGD sluit ook een medewerker van het CGG+ aan bij dit overleg. Samenwerking Voortgezet Onderwijs Ook op het VO, Pius X en het Rythovius college, wordt Samen Doen ingezet. Binnen het voortgezet onderwijs merken we dat er een toenemend aantal kinderen afwijkt van de normale schoolgang en een beroep doet op een vorm van jeugdhulp. In 2021 is in samenwerking met de VO scholen in de Kempen een training “Lab of Life” gestart die voortgezet wordt in 2022. De evaluatie hiervan vindt in het najaar 2022 plaats??. Naar aanleiding van twee thema’s zijn we met Pius x en Rythovius College in gesprek over de inrichting van de zorgstructuur in en rondom het voortgezet onderwijs in de Kempen: • De (on)veiligheidssituatie in en buiten school in combinatie met de vragen die daar uit voort komen voor onder andere invulling en positionering van het CJG+ de Kempen in samenwerking met de jeugdcoaches in De Kempen. • Leerlingen die omwille van een ondersteuningsbehoefte aangepaste combinaties van onderwijs en begeleiding of behandeling nodig hebben Dit aanbod kan niet uitgevoerd worden binnen de reguliere onderwijsstructuur, maar op de grens daarvan of daarbuiten. Jeugdhulp, onderwijs en leerplicht werken intensiever samen en hebben meer kennis van elkaars wettelijke opdracht en werkwijze. Op casusniveau is sprake van samenwerking met leerplicht. Het is wenselijk hier meer structuur in aan te brengen. Ontwikkelen van onderwijszorgarrangementen Pilot Zorg in Onderwijstijd Op het niveau van de 21 gemeenten in Zuid Oost Brabant wordt door de twee inkoopregio’s een 10 voor de Jeugd en Samen voor de Jeugd samengewerkt in de pilot ‘collectieve financiering van zorg in onderwijs’. Deze pilot is gericht op het speciaal onderwijs en wordt uitgevoerd in lijn van de wijze waarop Zorg in Onderwijs inmiddels is ingericht op het Onderwijscentrum Leijpark in Tilburg. Op hoofdlijnen komt dit er op neer dat niet langer gewerkt wordt met individuele beschikkingen voor kinderen die zorg nodig hebben, maar dat deze zorg collectief wordt gefinancierd, ingekocht en uitgevoerd. Deze ‘nieuwe’ werkwijze leidt voor alle betrokken, ouders en professionals, tot een vergaande vereenvoudiging van de procedure en tot een efficiënter inzet van de zorg die nodig is. Stappen die gezet zijn: • Met beide inkoopregio’s, scholen en samenwerkingsverbanden zijn uitgangspunten en kaders geformuleerd die vervolgens bestuurlijk zijn vastgesteld.

Beoogde maatschappelijke resultaten	Activiteiten en input kwaliteit
	• Er is een plan van aanpak uitgewerkt. • Op basis van gezamenlijke financiering is een projectleider aangesteld en een stuurgroep en een werkgroep ingericht. Vanaf het begin van de pilot is de Groote Aard betrokken omdat daar met landelijke ondersteuning door een zorgarrangeur al voorbereidende stappen bezet zijn. Later in het traject is ook de Piramide toegevoegd aan de proeftuin van deelnemende scholen. In voorkomende casuïstiek werken we ook voor kinderen die het regulier onderwijs volgen, waar mogelijk volgens de uitgangspunten van zorg in onderwijstijd. Hiermee leveren we een concrete bijdrage aan inclusief onderwijs.

Prestatie indicatoren: outcome	2020	2021	2022	2023 ¹
Aantal kinderen met jeugdhulp ingeschreven in onderwijs t.o.v. leeftijdsgenoten zonder jeugdhulp	Niet gemeten			
Aantal onderwijszorgarrangementen	Niet gemeten			
Aantal vrijstellingen leerplicht (m.u.v. die i.v.m. onderwijs in België) ²	21	21	24	21
Aantal thuiszitters	Niet gemeten	1	4	4
Aantal thuiszitters langer dan 3 maanden ³	Niet gemeten	1	4	4
% vroegtijdig schoolverlaten ⁴	Niet gemeten	Niet gemeten	6,2%	8,01%
% kinderen dat voorschoolse voorzieningen bezoekt	Niet gemeten			

¹Let op aangezien onderwijs uitgaat van schooljaar ipv kalenderjaar, ga ik hier uit van het volgende:

2020 = schooljaar 2019-2020

2021 = schooljaar 2020-2021

2022 = schooljaar 2021-2022

2023 = schooljaar 2022-2023

²Let op: dit zijn voor alle jaren hoge aantallen omdat een groot aantal leerlingen in de Kempen geografisch gezien er eerder voor kiest onderwijs in België te volgen. Omdat deze splitsing in het jaarverslag niet is gemaakt, heb ik ze in de aantallen er helemaal uitgelaten.

³Informatie ontvangen van de samenwerkingsverbanden PO de Kempen en RSV PVO. Alle thuiszitters voor het PO hebben langer dan 3 maanden geen onderwijs gevold. Deze aantallen zijn dus hetzelfde voor beiden regels.

⁴Let op: hier is enkel het percentage nieuwe vroegtijdig schoolverlaters gemeten t.o.v. alle nieuwe VSV'ers in de regio Zuidoost Brabant. Ik heb de aantallen voor de vier Kempengemeenten bij elkaar opgeteld en gekeken hoe veel procent per Kempengemeente nieuwe VSV'er is. Vervolgens heb ik deze aantallen weer bij elkaar opgeteld en dat omgezet naar een percentage van het totaal nieuwe VSV'ers in de Kempen.

Samenvattende conclusie

In de afgelopen periode is op verschillende manieren meer vorm en inhoud gegeven aan de samenwerking met het onderwijs. Op verschillende fronten; van speciaal en primair tot het voortgezet onderwijs en over diverse onderwerpen zijn we met in elkaar aan de slag en in gesprek en zetten we stappen in het verbeteren van de samenwerking. We ervaren de druk in de regio onder invloed van de schaalsprong in de overbezetting van Kinder Dag Centra (KDC's) als vorm van specialistische jeugdzorg.

Er is sprake van een toenemend aantal kinderen/jongeren, zowel in het primair als voortgezet onderwijs (PO en VO) die niet in staat zijn een volledig onderwijs-programma te volgen. (Niet al deze leerlingen voldoen aan de kwalificatie 'thuiszitter'). Het voorzien in een passende vorm van ondersteuning is vaak een kwestie van goede samenwerking tussen 'onderwijs' en 'jeugdhulp'. Naast dat sprake lijkt van een structureel verschijnsel wordt ook gewezen op de mogelijkheid dat sprake is van een naijl effect van corona.

Aanbevelingen

Met de huidige vorm van samenwerking met het onderwijs is de basis gelegd voor het verbreden en versterken hiervan in de toekomst. Het ligt voor de hand dat te doen met het continueren van de beweging naar een sterkere preventieve aanpak. Richt hiertoe lokale/subregionale netwerken in die:

- Een bijdrage leveren aan een sterke sociale basis
- Zich richten op de doorgaande lijn van 0 tot 12 (18)
- Zorgen voor een goede aansluiting op de toegang naar specialistische vormen van jeugdzorg

De schaalsprong, ic de vragen die daar uit voortkomen voor jeugdzorg, vraagt om bestuurlijke samenwerking tussen alle betrokkenen om tot passende antwoorden te komen.

Het toenemend aantal thuiszitters vraagt om een beter gestructureerde samenwerking tussen Leerplicht, onderwijs (PO en VO) en jeugdhulp.

ACTIELIJN 4

Kwetsbare jeugdigen beter op weg helpen zelfstandig te worden

De beweging die wordt nagestreefd:

Jeugdigen in een kwetsbare situatie zijn goed ondersteund op weg naar zelfstandigheid als ze na hun 18e verjaardag zelfstandig kunnen zijn op de vier domeinen wonen, school en/of werk, inkomen en schulden en doorlopende zorg.

Beoogde maatschappelijke resultaten	Activiteiten en input kwaliteit
Kwetsbare jeugdigen beter op weg helpen zelfstandig te worden	Opzetten van een gezamenlijke aanpak van gemeenten en partners op verschillende leefgebieden: onderwijs, werk, inkomen, zorg, veiligheid en wonen. Vanuit het project ‘Sturing op de Poorten’ is onder de noemer ‘medische poort’ gewerkt aan het verbeteren van de samenwerking met de huisartsen, praktijkondersteuners en jeugdartsen. Binnen Team Toegang en de Lokale Ondersteunings Teams (LOT’s) zijn aandachtsfunctionarissen medisch benoemd die op verschillende manieren gewerkt hebben aan het verbeteren van deze samenwerking; • Door regelmatige bezoeken in de praktijk waarbij verbeterpunten zijn opgehaald. • Door het toesturen van een nieuwsbrief aan de huisartsen. Deze samenwerking heeft vooralsnog niet geleid tot een afname van het aantal aanmeldingen door de huisartsen. Wel is hiermee de basis gelegd voor een verdergaande vorm van samenwerking die we uitwerken in een pilot. De opzet van deze pilot wordt verderop in deze notitie in hoofdlijnen beschreven. Verbeteren van de overgang van jeugdhulp naar hulp vanuit Wlz, Zvw en/of de Wmo. Er zijn nog verschillende thema’s en vragen op casusniveau aan de hand waarvan we zien dat de samenwerking tussen Wmo, jeugd, bijzondere bijstand, schuldhulpverlening en sociaal raadslieden werk binnen MD verbeterd kan worden. Hetzelfde geldt voor de samenwerking met (jeugd)professionals in het voorliggend veld en Kempen Plus. We zien wel dat professionals in de uitvoering elkaar weten te vinden waar nodig. Tegelijk zijn we vanuit beleid bezig met het bekijken van waar het wenselijk of nodig is om structuur aan te brengen in de samenwerking. Inrichten van mentorschap voor jeugdigen Zie hierboven onder 1.3 waar de JIM aanpak genoemd wordt.

Prestatie indicatoren: outcome	2020	2021	2022	2023
Ik ben - toen ik 18 werd - goed geholpen bij de overgang van jeugdhulp naar andere zorg	Niet gemeten			
Werkloosheid onder jeugdigen met jeugdhulp	1%	1,5%	1%	1%

Samenvattende conclusie

De bedoeling van deze actielijn is te komen tot integraal handelen in het sociaal domein. Met een aantal partners, onderwijs en de huisartsen, is hier naar gehandeld. Zowel binnen MD als daarbuiten zien we echter dat er in de samenwerking tussen Wmo, Bijzondere Bijstand, Schuldhulpverlening, Sociaal raadsliedenwerk en Jeugd, nog stappen gezet kunnen worden. Professionals weten elkaar wel te vinden maar dat is nog geen vanzelfsprekendheid.

Aanbevelingen

Binnen MD nadrukkelijker sturen op samenwerking tussen Wmo, Bijzondere Bijstand, Schuldhulpverlening, Sociaal raadsliedenwerk en Jeugd. Waar wenselijk en mogelijk, binnen en buiten MD, komen tot vaste afspraken in de uitvoering, bijvoorbeeld als er in casussen van Bijzondere Bijstand, Schuldhulpverlening of Sociaal raadsliedenwerk kinderen betrokken zijn wordt (met toestemming van ouders) melding gedaan bij CJG+.

Buiten MD is het wenselijk als er door gemeenten meer regie gevoerd wordt op samenwerking in het lokale veld.

ACTIELIJN 5

Jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt

De beweging die wordt nagestreefd:

Als jeugdigen bescherming nodig hebben bieden we die zo snel en goed mogelijk. Waar mogelijk voorkomen we dat een maatregel van jeugdbescherming nodig is. Dit alles met het doel dat ze blijvend in staat zijn om zonder jeugdbescherming verder te kunnen.

Prestatie indicatoren: outcome	2020	2021	2022	2023
Aantal cliënten dat instroomt in jeugdbescherming	0,9%	1%	1%	1%
Aantal uithuisplaatsingen binnen OTS of Voogdij	-	56	15	2
Percentage uithuisplaatsingen bij OTS	-	48%	52%	56%
Percentage Gezinnen met VTO dat gevolgd is	Niet gemeten			

Samenvattende conclusie

De inzet van het Kempenteam levert een fundamentele bijdrage aan het gegeven dat voor relatief weinig jongeren een jeugdbeschermingsmaatregel ingezet moet worden. Dit komt voort uit de kwalitatieve en kwantitatieve bezetting van het team en de samenwerking die opgebouwd is met Raad voor de Kinderbescherming en de Gecertificeerde Instellingen.

Aanbevelingen

Blijf investeren in de kwalitatieve en kwantitatieve bezetting van het Kempenteam/
CJG+

ACTIELIJN 6

Investeren in vakmanschap van jeugdprofessionals

De beweging die wordt nagestreefd:

Professionals werken in een gezonde arbeidsmarkt waar ze minder last hebben van taakeisen (regel- werkdruk) en meer ruimte is voor vakmanschap, autonomie en tevredenheid, in het belang van het kind en gezin.

Beoogde maatschappelijke resultaten	Activiteiten en input kwaliteit
Meer ruimte voor vakmanschap professional	Verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie beleggen (mandatering). De jeugd- en gezinswerkers zijn SKJ-geregistreerd en verantwoordelijk voor hun eigen caseload (gezinnen, jeugdigen) en gezamenlijk verantwoordelijk voor het team. Vanaf 2022 is er in het management een plattere structuur gecreëerd, waarbij twee teammanagers onder rechtstreekse verantwoordelijkheid van de directeur opereren en een integrale verantwoordelijkheid hebben voor CJG+ en daarmee voor de uitvoering van de jeugdwet. Dit heeft geleid tot meer eigen verantwoordelijkheid bij de teams, wat onder andere tot uiting komt in een nieuwe mandaatregeling per 2024. Er wordt nog toegewerkt naar een grotere eigen verantwoordelijkheid bij inzet specialistische zorg. In 2024 wordt een kwaliteitsplan opgesteld, waarin we beschrijven hoe we kunnen werken naar steekproefsgewijze en/of specifieke verantwoordelijkheid voor inzet specialistische zorg. Teams hebben in de afgelopen jaren meer eigen verantwoordelijkheid gekregen in het verdelen van cases en het invullen van de bereikbaarheid. Medewerkers leveren een actieve bijdrage aan ontwikkelingen in de organisatie om de kwaliteit van de dienstverlening op een steeds hoger peil te krijgen. Onderzoek doen naar de mogelijkheid om rapportages te vereenvoudigen en korter te maken. In 2021 is gewerkt aan Grip Op, waarbij ook gekeken is hoe we administratieve lasten konden verminderen. Toen is dat maar minimaal gelukt. In 2023 is een nieuw registratiesysteem ingevoerd, waarbij de administratieve processen tegen het licht gehouden zijn. Rapportages zijn geïntegreerd en handelingen vereenvoudigd. Het continu monitoren en bijsturen van onze werkzaamheden, maakt dat ook processen waar nodig opnieuw tegen het licht gehouden worden en worden verbeterd. Voldoende ruimte bieden voor collegiaal overleg en intervisie CJG+. Er is ruimte voor autonomie per team om te bepalen welke noodzaak zij zien om hun taak goed uit te kunnen voeren, waar collegiaal overleg en intervisie voor nodig is. De teams hebben hierin zelf vorm kunnen geven hoe zij dit zien. Voor Kempenteam voor Jeugdhulp betekent dit tweewekelijks teamoverleg, wekelijks 15 minuten casusverdeling (en bespreken crises/bureaudienst), tweewekelijks casuïstiek met het team en tweewekelijks intervisie met het team. Voor toegang betekent dit dat er 2-wekelijks teamoverleg is, waarin het reguliere werk besproken wordt en tevens gekeken wordt welke signalen er liggen, om deze op de juiste plek te beleggen. Casuïstiek vindt wekelijks plaats in kleiner verband (5 collega's) en intervisie is 6 wekelijks. Om de processen te stroomlijnen hebben zij gekozen om in duo's de caseload te doorlopen. Het lokaal ondersteuningsteam heeft hierin in de afgelopen jaren een ontwikkeling doorgemaakt, waarin ze vanaf 2023 wekelijks casuïstiek hebben en tevens 6 wekelijks intervisie. Op dit moment wordt er, tevens op initiatief van het team, gewerkt aan een werkwijze waarin men in 2- of 3-tallen de caseload op proces monitort. Intervisie is vanuit SKJ een verplicht onderdeel om de registratie te behouden, het maakt onderdeel uit van het vak en is gericht op de persoonlijke ontwikkeling van de professionals. Ook hierin wordt gestuurd op eigen verantwoordelijkheid en een teamverantwoordelijkheid. We zien dat met name Kempenteam voor Jeugdhulp gezien de complexiteit en risico's waar zij mee te maken hebben, hun team bovengemiddeld nodig heeft. Een collega om mee te sparren, stoom af te blazen, afwegingen te

Beoogde maatschappelijke resultaten	Activiteiten en input kwaliteit
Tevreden medewerkers	maken is essentieel om het werk goed te kunnen doen, buiten de georganiseerde overleggen. Naast dat dit een verplicht onderdeel is, is dit faciliteren essentieel om in balans te blijven in dit werk. Verbinding tussen de teams van het CJG+ verbeteren De jeugd en gezinswerkers van de diverse teams zijn vanaf 2020 bij ons in dienst, plannen werden gemaakt om in te zetten op de verbinding... en toen begon nagenoeg direct de corona. De taak van CJG+ goed uit te blijven voeren in deze tijd, bracht een forse dynamiek met zich mee, waardoor er weinig ingezet kon worden op échte verbinding. Ook is in 2021 en 2023 de teammanager van 2 van de teams ernstig ziek geweest, waardoor er een tijdelijke teammanager was, taken tijdelijk zijn verdeeld. Hierdoor is met name de verbinding niet in die mate tot stand is gekomen, zoals vooraf gewenst. Echter, de verbinding was groter dan de periode voor 2020, de teams weten elkaar te vinden, hebben meer zicht op eigen en elkaars processen en zoeken elkaar meer op. Midden 2023 is er gestart met 'Actiegroep Slimmer Werken', waarbij een afvaardiging van alle teams concreet samen hebben besproken welke punten in de organisatie verbeterd konden worden. Quick wins zijn meteen doorgevoerd, grotere punten in de periode 2023 en 2024 verwerkt. Dit heeft bijgedragen aan de verbinding, het gevoel van samen aan de lat staan. Op dit moment zijn we samen bezig de basis van waaruit we werken te herijken. Het doel is om stil te staan bij eenieders rol, taak en verantwoordelijkheid en eerder gemaakt afspraken en werkprocessen worden doorlopen en aangepast waar nodig. Een en ander met als doel de interne samenwerking verder te stroomlijnen om daarmee nog steviger aan hetzelfde 'verhaal' te kunnen werken. Structureel medewerkerstevredenheid meten en op basis daarvan verbeteracties ondernemen. De tevredenheid is niet structureel specifiek gemeten. Het management heeft wel structureel overleg met de teams en haalt daar op waar verbetering mogelijk is. Verbeteracties zijn in de afgelopen jaren op diverse momenten uitgezet. Hierbij valt te denken aan vermindering administratieve lasten, processen vereenvoudigen, quick wins, facilitering, verzoeken scholing. De bedrijfsarts geeft aan dat in het ziekteverzuim geen zieken zijn door ontevredenheid op het werk en noemt dit als opvallend positief punt ten opzichte van andere organisaties. Nieuwe collega's geven na een inwerkperiode aan dat CJG+ goed georganiseerd is, collega's elkaar goed weten te vinden, het voelt als een warm bad waarin samen de juiste dingen gedaan worden. In 2020 zijn 40+ collega's vanuit Combinatie Jeugdzorg in dienst gekomen bij CJG+. Beredenerend vanuit de instroom vanaf 2020, zijn jaarlijks gemiddeld 2 personen vertrokken. Jeugd- en gezinswerkers zien een toename in complexiteit in het werk, wat ook een vergroting van de werkdruk met zich meebrengt. Het management en beleid monitort en stuurt en draagt daarmee zorg voor de medewerkers. De arbeidsmarkt in jeugdzorg, jeugdbescherming kent een hoger verloop en heeft moeite aan de juiste mensen te komen. Met (soms forse) inzet is het CJG+ wel gelukt om passende mensen te vinden, wat ook de anderen in het team tevreden houdt. Medewerkers hebben intern ook verschillende stappen kunnen maken; medewerkers zijn van LOT naar toegang en

Beoogde maatschappelijke resultaten	Activiteiten en input kwaliteit
Verminderen van de regeldruk	Kempenteam gegaan, van toegang naar Kempenteam, van toegang naar beleid en van administratie naar kwaliteit. Waar pas jij het beste in jouw ontwikkeling, waar is ruimte en hoe kunnen we die match goed maken, zodat medewerkers kunnen floreren. Onderzoeken welke interne regels (werkinstructies, protocollen etc) onnodig zijn en afgeschaft/ingetrokken kunnen worden. Zie hierboven. Implementeren van aanbevelingen uit het landelijk onderzoek om administratieve druk te verminderen. Zie hierboven.

Prestatie indicatoren: outcome	2020	2021	2022	2023
Ervaren werkdruk (te laag, goed, te hoog)	Niet gemeten			
Invloed op inhoud van het werk	Niet gemeten			
Kunnen ontplooiën	Niet gemeten			
Tevredenheid over het werk	Niet gemeten			
Last van vermijdbare administratieve lasten	Niet gemeten			

De indicatoren zijn niet gemeten.

De werkdruk wordt over het algemeen als goed tot hoog ervaren. In de periode 2020 t/m 2024 is ingezet op afstemmen van personele bezetting op de voorliggende caseload. Door (soms langdurige) ziekte en zwangerschappen (98% van CJG+ is vrouw) is dit niet altijd mogelijk geweest, waardoor beleefde werkdruk soms te hoog was en wachttijden opliepen.

Invloed op de inhoud van het werk: binnen de rol, taak en verantwoordelijkheid die de jeugd- en gezinswerker heeft, is veel vrijheid voor de invulling daarvan. Er zijn processen die gevolgd moeten worden, professionele autonomie en invloed is groot.

Conclusie

Medewerkerstevredenheid is over het algemeen groot. De werkdruk is soms te hoog, hier kan met de teams nog aan gewerkt worden. Er is voldoende ruimte voor opleiden en ontwikkelen. Er is voldoende ruimte voor professionele autonomie en ontplooiing.

Aanbevelingen

- Blijvend aandacht voor vermindering administratieve lasten en bureaucratie.
- Blijvend aandacht voor goed werkgeverschap met facilitering van deze bijzondere beroepsgroep in deze arbeidsmarkt en de overheid.
- Blijvend aandacht voor de balans tussen zelfstandig handelen en de gewenste mate van uniformiteit.
- Samen met de teams processen, inhoud en samenwerking blijven verbeteren.

Ontwikkelingen in de Kempen ten opzichte van de regio Samen voor Jeugd

Om te zien hoe we ons verhouden tot de voorgestane ontwikkelingen in de regio kijken we naar voorgaande vanuit de 5 leidende principes die opgenomen zijn in de regiovisie:

1. We voorkomen specialistische jeugdhulp door in te zetten op preventie.
2. We werken data-gedreven.
3. We versterken de onderlinge relatie, bestuurlijk en op alle andere lagen binnen de regio.
4. Jeugdigen kunnen opgroeien en zich ontwikkelen in hun eigen omgeving, het liefst 'thuis'.
5. Jeugdigen krijgen de juiste hulp op maat.

In algemene zin kunnen we zeggen dat sprake is van veel overlap tussen de zes actielijnen van het MJBK 2020 – 2024 en de leidende principes van de regiovisie van Samen voor Jeugd: er is volop ingezet op preventie en principe 4 sluit naadloos aan bij het streven om meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien. Maatwerk is bij alle voorkomende vragen een uitgangspunt.

Uitzondering zijn de onder 2 en 3 genoemde principes; data-gedreven werken en het versterken van de onderlinge relatie.

Voor wat betreft data-gedreven werken hebben we daar in de Kempen al eerder een slag in gemaakt met cognos, op basis waarvan een bijdrage geleverd werd aan de halfjaarlijkse management- en bestuursrapportage. (Vanaf 2024 werken we met Mens Centraal en worden de data via een BI Tool opgehaald en verzameld).

Vanaf 2022 zijn we vanuit Samen voor Jeugd bezig met Data op Orde, waarmee we op regionale schaal inzicht verschaffen in data met betrekking tot de inkoop van specialistische jeugdhulp.

Versterken van de onderlinge relatie beschouwen we als een voorwaarde 'sine qua non' voor samenwerking. Vanuit verschillende rollen, taken en verantwoordelijkheden maken we van $1 + 1 = 3$.

Niet alleen met lokale/regionale partners zoeken we samenwerking, ook met zorgaanbieders gaan we het gesprek aan om elkaar waar nodig, op casusniveau en beleidsmatig, te vinden.

HOOFDSTUK 2: DE HUIDIGE MAATSCHAPPELIJKE CONTEXT: JEUGDBELEID MIDDEN IN DE SAMENLEVING

Hieronder schetsen we de maatschappelijke context waarin zich het jeugdbeleid in Nederland (en ook in de Kempen) voor de nabije toekomst aftekent. We beogen hierbij niet een uitputtend maar wel een relevant beeld weer te geven.

Daarna zoemen we vanuit drie niveaus, landelijk, regionaal (Samen voor Jeugd) en sub regionaal (de vier Kempengemeenten), in op wat van daaruit van invloed is op het jeugdbeleid in de Kempen voor de komende periode.

2.1 De huidige maatschappelijke context van het jeugdbeleid:

- De oorlogen in Oekraïne en Israël vergroten het gevoel van onveiligheid in de samenleving; bij een substantieel deel van de bevolking bestaat angst voor een derde wereldoorlog.
- Digitalisering en technologisering bieden voor veel mensen oplossingen die leiden tot een grotere mate van zelfredzaamheid. Anderzijds maken deze middelen het voor een deel van onze inwoners moeilijker om überhaupt mee te kunnen blijven doen. Laat staan dat ze als oplossing kunnen worden ingezet.
- De vergrijzing zet door: het aantal ouderen neemt toe en de levensverwachting loopt op. Dit leidt tot een toename van de vraag om dienst- en zorgverlening.
- Het vertrouwen in de overheid en overheidsinstellingen neemt af, onder andere door de kinderopvangtoeslagenaffaire en door de wijze waarop is omgegaan met de gaswinning in Groningen. Zie ook het toenemend aantal ouders dat hun kinderen niet laat inenten (tegen DKTP en BMR).
- (Sociale) media maken de wereld kleiner en de lontjes korter. Tolerantie en

verdraagzaamheid hebben plaatsgemaakt voor polariseren en het zich afzetten tegen andersdenkenden.

- Bestaans(on)zekerheid is, ondanks de lage werkloosheid, voor steeds meer mensen een thema. Niet alleen wat betreft inkomen, ook andere voorzieningen als energie en voldoende zorg voor jong en oud, hebben hun vanzelfsprekendheid verloren.
- Er is nog steeds sprake van een verdergaande individualisering, afbrokkelende netwerken en daarmee samenhangend een hogere drempel om gebruik te maken van het netwerk dat er is.
- Ook het verenigingsleven geeft signalen die er op duiden dat continuïteit geen vanzelfsprekendheid is. Oorzaak ligt hier in een tekort aan vrijwilligers in relatie tot de te vervullen werkzaamheden, vooral waar het gaat om het invullen van structurele taken waaronder bestuursfuncties.
Deze trend zien we eveneens terug waar het om het aantal mantelzorgers gaat. Hier schuilt het risico achter dat eigen kracht en zelfredzaamheid, inclusief die van het netwerk, overschat worden of uitgeput raken.
- Het realiseren van de klimaatdoelen, met daar nauw aan verbonden het streven naar duurzaamheid doet een beroep op iedereen, van inwoner, werknemer, werkgever tot bestuurder, om daarvoor serieuze inspanningen te leveren. Dit beroep wordt serieuzer, moeilijker in te vullen, waar het om wenselijke, dan wel noodzakelijke gedragsveranderingen in de persoonlijke levenssfeer gaat.
- Specifiek voor de regio Zuidoost-Brabant geldt ook voor de komende periode de al veel besproken schaa sprong: een dusdanige groei van de industrie dat

dit op verschillende manieren impact heeft op de regio. In samenwerking met alle betrokkenen; van bedrijfsleven en gemeenten tot gezondheidszorg, jeugdzorg en onderwijs, (en wat daar tussen zit) zal enerzijds voorzien moeten worden in een bij deze groei aansluitende 'harde' infrastructuur van woningen, wegen, bedrijventerreinen en overige voorzieningen. Anderzijds dient een sociale infrastructuur ingericht te worden met daarin voldoende aanbod van welzijn, onderwijs en zorg. Voor wat betreft die voorzieningen voor onderwijs en zorg zien we nu al dat vormen van (jeugd)zorg en (speciaal) onderwijs in de regio dicht-slibben omdat kinderen van expats, vluchtelingen en statushouders hier onevenredig veel gebruik van maken.

- Een deel van de mensen in een kwetsbare positie, maakt geen gebruik van een vorm van ondersteuning of zorg, terwijl hun situatie daar wel aanleiding voor geeft. Denk hierbij aan mensen in armoede, laaggeletterden, mensen met een andere taal en culturele achtergrond, mensen in eenzaamheid, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en kinderen/jongeren die een vorm van jeugd zorg nodig hebben om gezond en veilig op te kunnen groeien. Oorzaken hiervoor liggen onder andere in de nog steeds moeilijke toegankelijkheid van passende ondersteuning (de afstand tussen vraag en aanbod is (te) groot) en in het midden ervan.
- De vraag om lokaal/sub-regionaal voorhanden zijnde woonvoorzieningen voor specifieke doelgroepen neemt toe. Denk hierbij aan de doordecentralisatie beschermd wonen en ook aan de vraag van jongeren die uitstromen uit de jeugdzorg.

Samengevat kunnen we zeggen dat door de verschillende maatschappelijke ontwikkelingen de druk op de (lokale) samenleving, ic op onze inwoners, toeneemt. Dit leidt tot de aanname dat de samenleving, ic onze inwoners, een toenemend beroep doen op vormen van dienst- en zorgverlening waar we als landelijke en lokale overheid verantwoordelijk voor zijn.

2.2 Ontwikkelingen op het terrein van jeugd

We onderscheiden drie niveaus die voor het jeugdbeleid in de Kempengemeenten relevant zijn: landelijk, regionaal (Samen voor Jeugd) en sub regionaal de vier Kempengemeenten.

2.2.1 Landelijk

Op landelijk niveau onderscheiden zich twee onderwerpen die de komende periode bepalend zijn voor het jeugdbeleid; de hervormingsagenda jeugd en het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming.

De hervormingsagenda jeugd

Door betrokken partijen, het Rijk, VNG, aanbieders en cliëntenorganisaties, is vorig jaar zomer de hervormingsagenda jeugd vastgesteld.

Aanleiding

Dat het stelsel van jeugdzorg/jeugdbeleid aan hervorming toe is blijkt uit onder andere uit:

- Stijging van het aantal jongeren in jeugdzorg.
- Stijging van de kosten voor jeugdzorg van 3.5 miljard in 2015 naar 6.5 miljard in 2022.

De hervormingsagenda samengevat aan de hand van de daarin opgenomen veranderingen:

- De politiek-maatschappelijke discussie over opvoeden en opgroeien, en alle ontwikkelingen die ten grondslag liggen aan het toenemende beroep op de jeugdhulp, moet gevoerd worden: Normaliseren
- Jeugdhulp in het lokale sociaal domein steviger verbinden aan onderwijs, jeugdgezondheidszorg, volwassen ggz en bestaanszekerheid
- Afbakening van de reikwijdte van de jeugdwet
- Versterken lokale toegang met stevige lokale teams
- Voorkomen en terugdringen van residentiële hulp > transformeren naar

kleinschalige vormen van wonen en verblijf

- Kwaliteits- en effectiviteitsverbetering en blijvend leren
- Verbeteren van regionale organisatie en inkoop van specialistische jeugdzorg
- Verlagen administratieve lasten
- Verbeteren van inzicht in het jeugdstelsel met uniforme data en monitoring
- Afspraken tussen Rijk en VNG over een meerjarig financieel kader en financieel bestuurlijke verhoudingen

Deze veranderopgaven zijn op hoofdlijnen te onderscheiden in twee richtingen;

- Een brede maatschappelijke aanpak met de focus op versterking van het lokale veld
- Verbeteringen van het jeugdhulpstelsel (financiering, inkoop, organisatie en uitvoering van jeugdzorg)

‘De brede maatschappelijke aanpak’ vraagt voornamelijk om uitvoering door gemeenten al dan niet in (sub)regionaal verband. Deze veranderopgaven komen neer op het versterken van een sociale infrastructuur waarin door zo breed mogelijk samengestelde lokale teams met een goed ingerichte toegang wordt samengewerkt met relevante partners in het lokale en (sub)regionale veld. De voorgestane verbeteringen van het jeugdhulpstelsel worden voornamelijk op landelijk en regionaal niveau voorbereid en ingevoerd.

Gezamenlijk thema, want maatschappelijk debat, is wat onder de noemer ‘normaliseren’, op verschillende niveaus en in verschillende vormen gedaan gaat worden om de vraag naar jeugdzorg te doen afnemen; bijvoorbeeld via postbus 51, tijdens lokale bijeenkomsten of aan de keukentafel.

De inperking van de jeugdwet vindt eveneens plaats op landelijk niveau, maar de consequenties daarvan landen direct bij gemeenten, ic bij kinderen/jongeren en hun ouders, bij de huidige toegang en andere verwijzers (huisartsen en medisch specialisten), bij partners in de uitvoering en aanbieders van zorgvormen die

buiten de jeugdwet gaan vallen.

De hervormingsagenda als onderdeel van ‘de beweging naar voren’.

De beweging naar de voorkant van de zorg, naar het preventieve lokale veld, is te zien als een gezamenlijk thema van verschillende akkoorden en beleidsinitiatieven die voor de komende periode door het Rijk in samenwerking met een breed scala aan partners worden uitgevoerd. Naast de Hervormingsagenda zijn dat; het Integraal ZorgAkkoord, het Gezond en Actief Leven Akkoord, Mentale gezondheid van ons allemaal, Opgroeien in een Kansrijke Omgeving en Kansrijke start.

Gezamenlijke noemers hierin zijn:

Versterking van de sociale basis; het bevorderen van een gezonde levensstijl; een adequate inzet van vroegsignalering; een goede verbinding tussen formele en informele zorg; integrale samenwerking in het sociaal domein, inclusief het medisch domein, onderwijs, wonen en bestaanszekerheid.

Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

Betrokken bewindslieden hebben afgesproken dat de jeugdbescherming effectiever en slimmer moet worden georganiseerd. Het huidige stelsel is complex en knelt. Kinderen en gezinnen voelen zich onvoldoende gehoord en gezien. De achterliggende problematiek, die dikwijls op verschillende leefgebieden ligt en in het gezinssysteem wortelt, is te weinig in beeld. Gezinnen vertellen op verschillende plekken hun verhaal. In gezinnen waar een veelvoud van factoren aanleiding geeft tot zorgen over ontwikkeling of veiligheid van kinderen, is er niet één gezicht, één professional die blijft: die vanaf het begin een relatie opbouwt, de problematiek in samenhang beoordeelt én integraal aan een oplossing werkt. Er worden kansen gemist.

Vanuit de inspecties, de praktijk en de wetenschap zijn verschillende verklaringen aangedragen:

- Er zijn veel verschillende (uitvoerings)organisaties die werken met gezinnen.

Die hebben allemaal hun eigen taken en bevoegdheden vastgelegd in wet, regelgeving, eigen beleid en protocollen.

- Er is een scheiding tussen vrijwillige en gedwongen betrokkenheid en vaak is er ook een scheiding in de benadering van kinderen en (jong)volwassenen.
- De verantwoordelijkheden zijn verdeeld en belegd bij verschillende ministeries én decentrale overheden. Het toezicht op die organisaties is overal net anders geregeld. Ze sluiten onvoldoende op elkaar aan. Het zijn aparte schakels.
- Complexe gezinscasuïstiek wordt van organisatie naar organisatie doorgegeven. Hierdoor wordt de afstand tussen de hulpverlening en het gezin groter. Net als het risico dat de verschillende organisaties en betrokkenen elkaar niet goed begrijpen, of elkaar overlappen wat verantwoordelijkheden betreft, of in de werkzaamheden die ze uitvoeren.
- Verschillende organisaties voeren regie op zoiets ingrijpends als (gedwongen) maatregelen.
- Professionals geven aan dat maatwerk en tijd noodzakelijk zijn. Want ieder gezin heeft een unieke code om te komen tot verbetering. En elke situatie is net iets anders. De problematiek van ieder gezin kent een eigen specifieke context, die van invloed is op zowel het gezinssysteem, als het functioneren van de afzonderlijke gezinsleden.

Daarom zet het toekomstscenario kind en gezinsbescherming de stap naar een structuur die vertrouwen ondersteunt. Die de kracht van het gezin – en de naasten die bij dat gezin en de kinderen horen – stimuleert, zodat het gezin samen met professionele ondersteuning kan werken aan het verbeteren van de thuissituatie. Dat vergt een nieuwe opzet van de kind- en gezinsbescherming. Structuuraanpassingen die meer ruimte maken voor een nieuwe manier van werken. Die nieuwe manier van werken moet samenhangende hulp en steun organiseren voor het hele gezin. Het gezin uitnodigen en motiveren om met professionals samen te werken en duurzame resultaten te boeken. Een manier van werken vanuit een lerende cultuur, die bij professionals de angst vermindert om fouten te maken en bij ouders en opvoeders het gevoel wegneemt dat over hen wordt beslist. Die voor het gezin

begrijpelijk is. Een andere manier van werken, kortom, tussen gezinnen en professionals, tussen professionals onderling, tussen professionals en hun organisatie en tussen organisaties onderling en het stelsel, geworteld in een lerende cultuur.

Het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming ondersteunt deze cultuurverandering. Het scenario is opgesteld in opdracht van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de ministeries van Justitie en Veiligheid en Volksgezondheid Welzijn en Sport. De ontwikkeling van dit toekomstbeeld staat niet los van een bredere transformatie binnen het sociaal domein. Het sluit aan bij de praktijk van diverse al lopende landelijke (interdepartementale) programma's, zoals Zorg voor de Jeugd, Geweld hoort nergens thuis, de aanpak Maatwerk Multiprobleemhuishoudens, Scheiden zonder schade, of de Ontwikkelagenda Veiligheid Voorop!. Maar ook bij tal van lokale en regionale initiatieven, die zijn gericht op de samenwerking tussen de zorg- en veiligheidsketens, de aanpak van multiproblematiek en het vinden van duurzame oplossingen voor problemen in gezinnen. Tegelijkertijd zijn bij het opstellen van het toekomstscenario ook de internationale verdragen als richtsnoer gebruikt, waarin onder meer het recht op bescherming van kinderen en volwassenen tegen alle vormen van lichamelijk of geestelijk geweld is geregeld. Bijvoorbeeld het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM), het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (het IVRK) en het Verdrag van Istanboel. Niet alleen omdat Nederland deze verdragen heeft geratificeerd, maar ook omdat ze op het hoogste niveau het kader bieden voor de rechtsbescherming van individuen en gezinnen tegen ongefundeerd ingrijpen door de overheid. Ieder individu heeft deze rechten en het recht om geholpen te worden. Omdat het beschermen van kinderen en gezinnen nodig blijft en de betrokken professionals zich, in aansluiting op het brede zorgen veiligheidsdomein, steeds meer ontwikkelen, met behulp van multidisciplinaire uitwisseling van kennis en ervaring.

2.2.2 Samen voor jeugd

Binnen Samen voor Jeugd is eveneens aandacht voor de hervormingsagenda en voor het toekomstscenario kind en gezinsbescherming, (aansluitend op wat hier op het niveau van de 21 gemeenten in Zuid Oost Brabant aan gedaan wordt).

Voor wat betreft de hervormingsagenda wordt in overleg vastgesteld wat de beste schaalgrootte is van waaruit de veranderopgaven het beste opgepakt en uitgevoerd kunnen worden.

Daarnaast zijn er vanuit Samen voor Jeugd een aantal ontwikkelingen in gang gezet die richtinggevend zijn voor de komende periode. Daarvan noemen we de volgende:

Regiovisie

Door Samen voor Jeugd wordt ook de komende periode gewerkt vanuit de 5 leidende principes die opgenomen zijn in de regiovisie:

1. We voorkomen specialistische jeugdhulp door in te zetten op preventie.
2. We werken data-gedreven.
3. We versterken de onderlinge relatie, bestuurlijk en op alle andere lagen binnen de regio.
4. Jeugdigen kunnen opgroeien en zich ontwikkelen in hun eigen omgeving, het liefst 'thuis'.
5. Jeugdigen krijgen de juiste hulp op maat.

Dekkend zorglandschap

In het voorjaar van 2023 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de mate waarin met het aanbod van de gecontracteerde zorgaanbieders van Samen voor Jeugd wordt voorzien in een dekkend zorglandschap. Er is sprake van een dekkend zorglandschap als alle benodigde producten zijn ingekocht en als er een bij de vraag aansluitende capaciteit van elk product is ingekocht.

Het onderzoek legt een aantal knelpunten bloot:

- Bij de GGZ is sprake van wachttijden van gemiddeld tussen de 3 en 6 maanden.
- Geen passend aanbod voor jongeren met meervoudige problematiek.

Voorbeelden zijn:

- Autisme gecombineerd met depressie.
- GGZ gecombineerd met verslaving.
- LVB gecombineerd met GGZ.
- Opvoedproblematiek gecombineerd met GGZ.
- Specifieke producten waarvan onvoldoende aanbod beschikbaar is in de regio:
 - Alle verblijfsproducten in de LVB-sector.
 - O&O-hulp aan gezinnen met veel problematiek.
 - Hulp aan jeugdigen die zich bevinden op het snijvlak van GGZ en Opvoed-ondersteuning (Ortho psychiatrie).
 - Psycho Motorische Therapie.
- Er is daarnaast ook een veel bredere groep producten, waarvoor geldt dat onvoldoende aanbod beschikbaar is in de regio:
 - Nagenoeg het gehele palet aan GGZ-producten.
 - Met daarinbinnen extra nadruk op vervolgzorg voor cliënten die doorstromen vanuit een zwaar GGZ-traject met een multidisciplinaire aanpak.

Deze knelpunten zijn in meerdere of mindere mate al langer bekend, maar niet minder actueel.

Ontwikkelingen binnen het huidige aanbod

- Voor diverse zorgaanbieders die in onze regio vormen van jeugdzorg met verblijf en/of gezinsgerichte jeugdzorg uitvoeren, geldt dat ze in meer of mindere mate in een financieel zorgelijke situatie verkeren.
- Andere aanbieders hebben kenbaar gemaakt hun diensten niet langer voor Samen voor Jeugd te kunnen leveren dan wel die niet voor het overeengekomen tarief te kunnen blijven leveren.
- Door de krapte op de arbeidsmarkt is in toenemende mate sprake van het ontbreken van adequaat ingezet passend aanbod. Met als gevolg wachtlijsten en escalerende en zwaarder wordende casuïstiek.

Deze ontwikkelingen dragen bij aan de gaten in het dekkend zorglandschap en voegen een moeilijkheidsgraad toe aan het dichten ervan. Voorzien in genoeg passend aanbod is een belangrijke opgave voor de komende periode. Dat zal moeten gebeuren tegen de achtergrond van de vraag hoe de gemeentelijke financiën er uit zien de komende periode. Er bestaat nog veel onduidelijkheid over de wijze waarop het rijk de overstap naar een nieuwe financieringssysteem voor gemeenten en provincies wil maken, al dan niet gepaard gaand met een bezuiniging van 2,7 miljard.

Meerjarenplan voor Samen voor Jeugd

Op initiatief van de nieuwe programmamanager Floor van Essen, wordt gewerkt aan een meerjarenplan voor Samen voor Jeugd. Onderdeel hiervan is dat projectmatig, dan wel opgavegericht gewerkt gaat worden, waarbij de veranderopgaven uit de Hervormingsagenda Jeugd richtinggevend zijn. Wat hiervan de consequenties zijn voor de governancestructuur is nog niet duidelijk.

2.2.3 De Vier Kempengemeenten

Er zijn geen specifieke ontwikkelingen, buiten de hierboven genoemde, die van invloed zijn op het jeugdbeleid in de Kempen voor de komende periode. Wat hierin wel een rol speelt is de wijze waarop het CGG+ de jeugdwet uitvoert en de mogelijkheden die dit biedt voor de toekomst.

De samenwerking en wat daar uit voort komt: het CJG+

Specifiek voor de Kempen is de samenwerking op het terrein van jeugdhulp, in de jeugdwet. Vanuit deze samenwerking is ervoor gekozen gezamenlijk de uitvoering van de jeugdwet te beleggen bij de GRSK. Hier is een andere organisatie van het Centrum voor Jeugd en Gezin uit voortgekomen dan waar de overige 6 gemeenten in de regio voor gekozen hebben en waar veel andere gemeenten voor gekozen hebben. Het meest in het oog springende verschil bestaat eruit dat in de Kempen sprake is van een gecentraliseerde toegang, waar in de overige gemeenten gekozen is voor een lokale toegang. Naast de centrale toegang in de Kempen werken teams

uitvoerende jeugd- en gezinswerkers, die zowel casusregie als ondersteuning bieden. Door dit voor de vier gemeenten zo te organiseren, is er een grotere kwantiteit, wat bijdraagt aan de kwaliteit van de teams. Deze kwalitatieve meerwaarde zien we terug in casuïstiek met een grote mate van complexiteit, risico's en onveiligheid. Hierbij wordt casusregie en procesregie door één team uitgevoerd, in samenwerking met -waar nodig- Veilig Thuis en de jeugdbeschermingsketen. De teams staan naast het gezin, regisseren benodigde hulp en bieden zelf ondersteuning. Specialistische zorg wordt alleen ingezet als het zelf niet geboden kan worden. Met deze manier van werken wordt een groot aantal zaken van de hervormingsagenda en het Toekomstscenario Kind en gezin momenteel al uitgevoerd.

Erkennen van de kracht van de samenwerking van de vier Kempengemeenten om deze waar mogelijk te versterken, vergroot onze slagkracht ten opzichte van jeugdzorgaanbieders en andere partners in het sociaal domein.

Voor wat het waard is, een aantal benchmark gegevens

'Voor wat het waard is' omdat het moeilijk/onmogelijk is causale verbanden te leggen tussen de wijze waarop het CJG+ in de Kempen georganiseerd is en onderstaande cijfers.

Andere factoren, zoals de grote zelfredzaamheid in de kleine kernen van de Kempen, zijn misschien wel van groter invloed op de vraag naar jeugdhulp. Vandaar dat we met enige terughoudendheid naar onderstaande tabellen kijken, waarin is opgenomen:

- 1 de stijging van het aantal jongeren in jeugdzorg in Nederland
- 2 het % jongeren in jeugdzorg; landelijk; regionaal en in de Kempengemeenten
- 3 de kosten voor jeugdhulp in de regio en in de Kempengemeenten

Tabel 1 Uit de hervormingsagenda

	Aantal jongeren in jeugdzorg (landelijk)
2000	1:27
2015	1:10
2023	1:7,5

Tabel 2 CBS 2022

	% jongeren in jeugdzorg	Waarvan % verblijf	Waarvan jeugd-bescherming
Landelijk	11,1	7,8	6,5
Regionaal	9,7	5,6	4,4
Kempen	7,8	4,2	4,2

Tabel 3 CBS 2022

kosten jeugdhulp per inwoner	
Zuid- oost Brabant	€ 254,-
Kempengemeenten	€ 141,-

Tot voor kort leek de landelijke trend van de stijgende vraag naar jeugdhulp en daarmee gepaard gaande kostenstijging zich in de Kempen niet, dan wel in mindere mate te manifesteren dan in de meeste gemeenten in de rest van het land (zie hiernaast de cijfers van het CBS uit 2022).

De cijfers van 2023 en het 1e halfjaar van 2024 laten echter een forse kostenstijging zien. Met deze stand van zaken geldt voor de meeste Kempengemeenten dat financiering van de jeugdhulp onder (zware) druk staat. Het streven is om met het invoeren van enkele van de hierboven genoemde veranderingen uit de Hervormingsagenda hier verandering in te brengen en tot een (landelijk) betaalbaar stelsel te komen. Het goed laten landen van deze veranderingen in de Kempen is in belangrijke mate richtinggevend voor het nieuwe MJBK.

Waar we in de Kempen mee aan de slag gaan

Anticiperend op de hervormingsagenda starten we de komende periode met een pilot met de huisartsen om de grip op de instroom te verbeteren.

Versterking van de samenwerking met de huisartsen en het CJG+ de Kempen

Sinds oktober 2023 bestaat er een subsidieregeling ‘gedragen transformatie-doelen’ vanuit de regio Samen voor Jeugd. Hiermee wil de regio transformatie binnen jeugdhulp (op diverse thema’s, zoals thuis/dichtbij/integraal) stimuleren. Voortkomend uit twee veranderingen van de hervormingsagenda: ‘de inperking van de jeugdwet’ (miv 2026) en ‘normaliseren’ start het CJG+ de Kempen met deze subsidie een pilot waarbij de Toegang versterkt wordt door:

- Verbinding te maken met de huisartsen.
- Toevoegen van GGZ expertise aan de Gemeentelijke Toegang.

Het achterliggende doel van de pilot is te komen tot een efficiënte en doelmatige besteding van de beschikbare middelen voor jeugdzorg.

Dat willen we realiseren door minder doorverwijzingen te laten plaatsvinden naar specialistische vormen van jeugdhulp (ic begeleiding en behandeling/ individueel specialistisch lokaal).

Dat doen we door:

- Het realiseren van een intensievere samenwerking met de huisartsen met de bedoeling dat zij gebruik maken van (de expertise in) onze toegang.
- Een GZ psycholoog voor een aantal uur per week in te zetten/te koppelen het CJG +.

Op die manier zorgen we ervoor dat we in beter staat zijn zorg toe te wijzen aan jongeren die jeugdhulp nodig hebben en begeleiden we jongeren naar het eigen netwerk of naar een voorliggende voorziening als geen jeugdhulp nodig is.

HOOFDSTUK 3: AANBEVELINGEN VOOR HET VERVOLG VAN DIT PROCES

Zorg voor een te verantwoorden set aan doelstellingen en resultaten die aansluiten bij de visie.

Laat preventief jeugdbeleid onder de reikwijdte vallen van het MJBK 2026 – 2029.

Laat besluitvorming over de verantwoordelijkheidstoedeling van het preventief jeugdbeleid onderdeel zijn van de vaststelling van het MJBK 2026 – 2029.

Baken preventief jeugdbeleid af als zijnde de activiteiten die uitgevoerd worden door (een netwerk van) professionals die in het lokale veld werken met jeugd van (– 9 maanden) 0 tot 18/23. Onder deze activiteiten vallen:

- Zorgen voor een sociaal domein breed samengesteld netwerk dat:
 - *Voorlichting en advies geeft, ondersteuning biedt en lichte vormen van jeugdhulp uitvoert*
 - *Voorziet in een adequate aansluiting op de toegang voor gespecialiseerde jeugdzorg.*

Betrek lokale professionals in het vervolgproces van het MJBK 2026 – 2029.

Verken in het verdere proces van het nieuwe MJBK mogelijkheden voor de inrichting van deze lokale netwerken (ophalen input).

Onderscheid primaire, secundaire en tertiaire preventie:

- **Primaire preventie** is gericht op het voorkomen van vragen om zorg en ondersteuning ► om dit te bereiken is een stevige sociale basis een middel
- **Secundaire preventie** is gericht op vroeg signaleren van lichte vragen om zorg en ondersteuning ► dit vraagt om een goed ingericht voorliggend

veld met passende voorzieningen

- **Tertiaire preventie** is er op gericht om te voorkomen dat vragen om zorg en ondersteuning zich herhalen of verergeren ► verstevigd CJG+

Verken mogelijkheden voor de verdere inrichting en uitwerking van secundaire en tertiaire preventie (uitgangspunt bouwstenen hva).

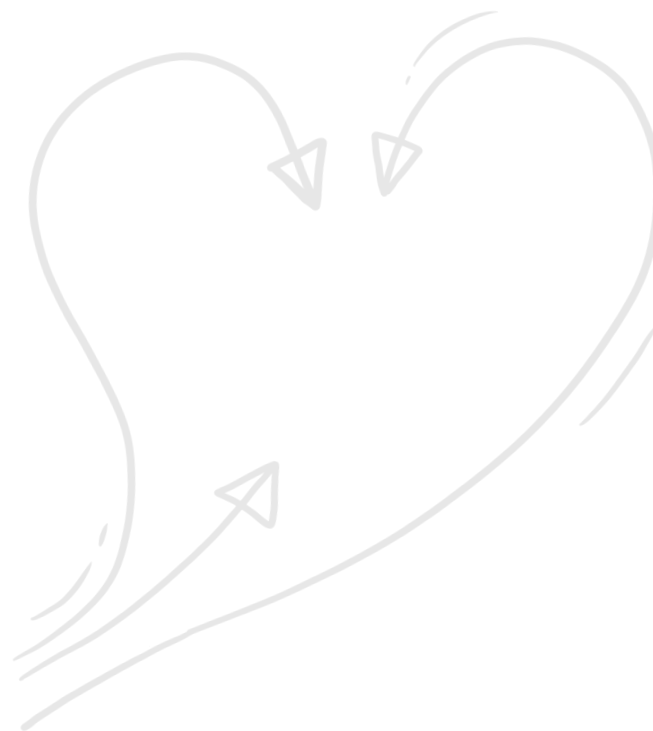
- (Preventief) Jeugdbeleid vraagt om integraliteit, samenhang en verbinding van alle professionals en vrijwilligers die met jeugd werken binnen (en buiten, (bijv. werkgevers)) het sociaal domein.
- In het lokale veld van elk van de vier gemeenten wordt samenwerking/verbinding gerealiseerd tussen de GGD, (het consultatiebureau), het maatschappelijk werk, de jongerencoaches, de buurtsportcoaches, de dorpsondersteuners, de kinderopvang, het onderwijs, huisartsen, het verenigingsleven, etc.
- Versterken van het lokale veld in elk van de Kempengemeenten vraagt niet in eerste instantie om meer professionals of uitbreiding van het aanbod, wel om meer verbinding en samenwerking tussen de professionals (en vrijwilligers) die er al zijn.
- Het realiseren van verbinding en samenwerking moet betekenis krijgen dicht bij onze inwoners, op het niveau van de kernen binnen elke gemeente.
- Versterken van de sociale basis begint bij het verenigingsleven, van sport tot cultuur: de zorg voor continuïteit van het verenigingsleven wordt gedeeld en tegelijk worden kansen gezien bij verenigingen voor preventief beleid. Waar nodig worden aan verenigingen passende vormen van ondersteuning geboden. Gericht op vroegsignalering en op het bevorderen van onderlinge

samenwerking (om de continuïteit te waarborgen).

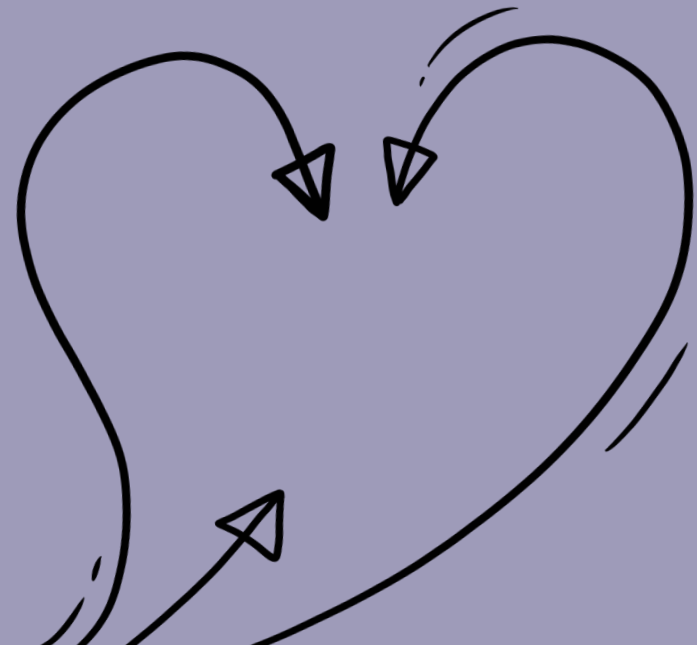
- De kracht van de Kempen zit in het zelfoplossend vermogen van onze inwoners in de kernen. Dat wordt gekoesterd, met oog voor het risico dat hier nauw aan verbonden is (te veel 'zelf oplossen', zorgmijding en probleemontkenning).
- Versterken van het lokale veld begint bij het realiseren van verbinding met de sociale basis die er al is; stimuleren van de kracht en aanvullen van wat mist.
- Samen met de partners in het lokale veld wordt scherper gefocust op jongeren (& gezinnen) die jeugdzorg nodig hebben maar die tot op heden niet bereikt zijn (zorgmijding en probleemontkenning).
- Bevorderen van welzijn en gezondheid, aansluiten bij GALA (zo lang als dat duurt) en IZA.
- Normaliseren is een thema voor alle professionals in het sociaal domein. Eén van de succesfactoren ligt in de mate van eenduidigheid waarmee dit door alle professionals (en vrijwilligers) uitgedragen wordt. Samenwerking helpt hierbij.

Verscherp het zicht op de ontwikkeling van de vraag naar jeugdzorg voor de komende periode om hiermee tot een antwoord te komen op de vraag of het aannemelijk is rekening te houden met een toename van deze vraag.

De signalen uit het veld van aanbieders van gespecialiseerde zorg zijn om meerdere redenen zorgwekkend. Samengevat komt het er op neer dat sprake is van schaars en duur aanbod, zonder garantie voor continuïteit (en kwaliteit). Reden om in het verdere proces van het nieuwe MJBK te verkennen welke vormen van jeugdzorg om inhoudelijke en financiële redenen, beter bij het CJG+ dan bij aanbieders van gespecialiseerde jeugdzorg uitgevoerd kunnen worden. Verken tevens mogelijkheden om het CJG+ vormen van tertiaire preventie uit te laten voeren.

1.7 Globale 4-jaren uitvoeringsagenda met koppeling naar de doelstellingen uit het MJBK

Nr.	Project/actie	Koppeling doelstellingen MJBK
1	PROJECT REIKWIJDTE Vanuit strategie normaliseren en preventief werken	
1a	Normaliseren Antwoorden op opvoed- en opgroevragen worden eerder gezocht en gevonden in de (sociale) omgeving, zonder tussenkomst van professionele organisaties. We creëren als Kempengemeenten een gezamenlijke taal, gedeelde uitgangspunten (referentiekader) op normaliseren samen met partners. Het stevige lokale team werkt vanuit het gedeelde referentiekader en we zetten in op passend collectief aanbod waardoor we een afname realiseren op inzet van specialistische opvoedondersteuning.	Preventie: 1.4 Jeugdhulp: 2.5 – 2.11
1b	Versterken sociale en pedagogische basis We streven naar een beter vindbaar en samenhangend preventief aanbod dat jeugdigen en gezinnen vroegtijdig ondersteunt. We starten met het in kaart brengen van het bestaande voorliggende en preventieve aanbod, inclusief wie waarvoor verantwoordelijk is. Vanuit dat inzicht maken we in de tweede fase gezamenlijke keuzes over wat versterkt, uitgebreid of ontwikkeld moet worden, met aandacht voor mentale weerbaarheid van jeugdigen en lichte ondersteuning voor ouders. We versterken de samenwerking met de jeugdgezondheidszorg van de GGD, onder andere door aan te sluiten bij het programma Generatie Gezond, dat inzet op het beter afstemmen van aanbod op de ouders van nu. Ook willen we de verbinding met sleutelfiguren versterken (zoals coördinator sport & preventie de Kempen) zodat signalen en ondersteuningsvragen sneller hun weg vinden naar het juiste aanbod. Door het organiseren van o.a. netwerkbijeenkomsten stimuleren we ontmoeting en kennisdeling tussen partners.	Preventie: 1.2 – 1.7 Jeugdhulp: 2.4 – 2.12
1c	Collectief aanbod veel voorkomende problematiek Vanuit data (preventie) collectief aanbod organiseren voor jeugdigen met gelijksoortige problematiek zoals concentratieproblemen, laag zelfbeeld, onzekerheid. Hierin scholen en verenigingen als vind- en werkplaats voor collectief aanbod versterken en benutten.	Jeugdhulp: 2.5 – 2.9
1d	Verordening Jeugdhulp De verordening jeugdhulp beschrijft de lokale uitgangspunten, procedures en regels voor het bieden van jeugdhulp. Het is een belangrijk hulpmiddel voor de uitvoering omdat het richting geeft aan hoe zij hun werk uitvoeren binnen de wettelijke en gemeentelijke kaders. We starten een proces om de gemeentelijke verordening aan te passen, zodat deze aansluit bij actuele wet- en regelgeving, maar nemen hierin ook inhoudelijke, wenselijke wijzigingen mee, die aansluiten bij het MJBK. Bijv. hoe ver willen we begrenzen.	Jeugdhulp: 2.3

2	PROJECT VERBINDING AANPALENDE DOMEINEN Vanuit strategie regievoeren en werken met en voor veiligheid	
2a	Domeinoverstijgend werken waaronder overgang 18- / 18+ Inrichten en verbeteren van samenwerkingsafspraken met interne collega's beleid en uitvoering met als doel een duurzaam effect van de ingezette ondersteuning. Bijvoorbeeld: afstemmen en vastleggen van werkprocessen en escalatieroutes tussen domeinen, structurele overleg- en leermomenten, o.a. m.b.t. Jonge Aanwas.	Preventie: 1.5 Jeugdhulp: 2.1 – 2.4 Veiligheid: 3.2
2b	Samenwerking onderwijs – kinderopvang - zorg Om de doorgaande ontwikkellijn van jeugdigen binnen de Kempen verder te verstevigen richten we ons op de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp. We zetten in op de doorontwikkeling van 'Samen Doen', waarbij de samenwerking met leerplicht, OST4- en ZIO wordt versterkt. Het vergroten van inzicht, kennis en grip op schooluitval – bijvoorbeeld door de bekendheid van regelgeving en werkafspraken te verbeteren – zien we als een kans om de samenwerking te optimaliseren. Daarnaast streven we naar heldere samenwerkingsafspraken met de GGD en onderwijs rondom de inzet van diagnostiek.	Preventie: 1.9
3	PROJECT STEVIGE LOKALE TEAMS EN TOEGANG Vanuit strategie preventief werken en werken met en voor veiligheid	
3a	Doorontwikkeling van Stevige Lokale Teams (SLT's) We zien het SLT als een belangrijk instrument om onze doelen te bereiken. Het SLT opereert integraal en generalistisch, is laagdrempelig toegankelijk, biedt direct eigen ondersteuning en onderhoudt sterke verbindingen met zowel professionals als vrijwilligers. Binnen de Kempengemeenten is een lokaal team actief dat we verder willen versterken op basis van een heldere visie en een vastgesteld kader rondom normaliseren, dat in nauwe samenwerking met partners wordt vormgegeven. Het team werkt outreachend, heeft expliciet oog voor zowel veiligheid als onveiligheid, en onderhoudt sterke verbindingen met het voorliggend veld om vroegtijdig te signaleren en in te zetten op preventie.	Preventie: 1.3 – 1.4 – 1.6 – 1.8 Jeugdhulp: 2.1 – 2.5 – 2.6 – 2.12 Veiligheid: 3.1
3b	Netwerkversteviging met sleutelfiguren We willen de integraliteit en samenwerking versterken door meer inzicht te creëren in de inzet en doelen van lopende programma's bij sleutelfiguren, in subsidieopdrachten en in het netwerk van samenwerkingspartners. Voorbeelden van deze programma's zijn Kempenbranie, Kansrijke Start, STORM, Jongerenwerk, Maatschappelijk Werk, Verbinding JGZ/GGD, Buurtgezinnen, Samen Doen, Toegang, LOT, KTJ, Kempen in Beweging, en de inzet van buurtsportcoaches en cultuurcoaches. Als onderdeel van integraal werken verbeteren we ook de samenwerking tussen de interne teams Beleid en Uitvoering Jeugd en Wmo, met als doel de continuïteit van de hulpverlening te waarborgen wanneer een jeugdige 18 jaar wordt.	Jeugdhulp: 2.4 – 2.9

3c	Versterken consultatiefunctie specialist We zetten in op de voortzetting en doorontwikkeling van de (bestaande) consultatiefunctie op niveau van de Kempen, zodat professionals tijdig kunnen sparren over passende hulp en preventieve interventies. De ‘Vliegende brigade’ is hier een voorbeeld van. We zorgen voor duidelijke informatie over wie wanneer geraadpleegd kan worden en onder welke voorwaarden. Hierdoor versterken we de handelingsruimte van het lokale veld (en lokale team), voorkomen we onnodige opschaling naar zwaardere zorg en verkorten we de wachttijden. Het doel is om eerder passende ondersteuning te bieden, de instroom in specialistische jeugdhulp terug te dringen en het aantal beschikkingen te laten afnemen.	Jeugdhulp: 2.4 – 2.5
3d	Jongerenwerk de Kempen Er wordt (extra) ingezet op jongerenwerk door het ontwikkelen en implementeren van een Kempenbrede visie op jongerenwerk. Hierdoor krijgt het jongerenwerk een stevigere positie binnen het preventieve veld. Er wordt verbinding gemaakt met het stevige lokale team.	Preventie: 1.1 Jeugdhulp: 2.1 Veiligheid: 3.4
3e	Samenwerking met verwijzers (huisartsen – jeugdartsen – Gecertificeerde instellingen (GI’s)) Na de eindevaluatie van de pilot huisartsen (2025), de werkwijze implementeren in 2026. Hiervoor is onderzoek nodig naar de specifieke behoeften per huisartsenpraktijk binnen de Kempengemeenten, evenals het creëren van draagvlak voor de samenwerking tussen het CJG+ en de huisartsenpraktijken. We streven naar betrokkenheid van het CJG+ op elke huisartsenpraktijk binnen de Kempen met een inzet die passend is. Dit resulteert in een betere samenwerking en een afname in het percentage directe doorverwijzingen vanuit de huisartsen naar specialistische jeugdhulp. Daarnaast zijn we voornemens om te onderzoeken welke voorwaarden en ondersteuning nodig zijn om dezelfde resultaten te realiseren in samenwerking met de jeugdartsen. We willen de samenwerking met de GI’s (uitvoering Jeugdbescherming en Jeugdreclassering) in onze regio vanuit de Kempen verder bestendigen, blijven investeren in het contact en tandemsamenwerking met het KTJ. Dit om o.a. een daling in het aantal wettelijke bepalingen die effectief zijn te realiseren.	Jeugdhulp: 2.4 – 2.5 – 2.6 – 2.7 – 2.11 – 2.12
3f	Uniforme werkwijze methodiek veiligheid Een gedeeld kader binnen de Kempengemeenten m.b.t het gebruik van methodieken die ondersteunend zijn aan het vergroten van de veiligheid van kinderen en gezinnen, zoals ‘Gefaseerd werken aan veiligheid’ en ‘Gedeelde Verklarende Analyse’, waardoor er minder verschillen zijn tussen de domeinen in de aanpak van onveiligheid en de samenwerking verbetert en de veiligheid binnen gezinnen wordt vergroot.	Veiligheid: 3.2 – 3.3
3g	Vroegsignalering onveiligheid Het vroegtijdig signaleren, effectief oppakken en verbeteren van de ondersteuning aan gezinnen, in lijn met het Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming. Het verbeteren van vroegsignalering en versterken van de samenwerking tussen lokale teams, Veilig Thuis en Gecertificeerde Instellingen.	Veiligheid: 3.2 – 3.3

4	PROJECT KWALITEITSVERBETERING EN BLIJVEND LEREN Vanuit strategie regievoeren	
4a	Ontwikkeling kwalitatief goede en betaalbare dyslexiezorg In samenwerking met betrokken zorgaanbieders en onderwijs onderzoek doen naar de mogelijkheid om collectief aanbod en werkwijze rondom aanvraag en behandeling dyslexie. Op basis van dit onderzoek wordt een afsprakenkader met scholen opgesteld, gericht op het kwaliteitsniveau zoals beschreven in het dyslexieprotocol. Dit kader heeft als doel het percentage beschikkingen dyslexie terug te brengen naar het landelijke prevalentiecijfer.	Jeugdhulp: 2.3 – 2.4 – 2.6
4b	Data en monitoring Om datagedreven te werken, ontwikkelen we een dashboard met data dat als basis dient voor monitoring. De indicatoren van het MJBK worden volledig geïntegreerd; bovendien worden wachttijden en kosten inzichtelijk gemaakt, wat bijdraagt aan een onderbouwde effectiviteitsanalyse. Vanuit het dashboard vindt structureel monitoring en interpretatie van data plaats en worden keuzes onderbouwd.	Jeugdhulp: 2.8
4c	Samen met zorgaanbieders sturen op behandelduur Op basis van partnerschap tussen CJG+/gemeenten en de zorgaanbieder gedeelde verantwoordelijkheid op behandelduur voeren. Met de zorgaanbieder worden afspraken gemaakt op gemiddelde behandelduur, hier worden concrete KPI's op afgesproken met elkaar. De zorgaanbieder ervaart eigen regie en verantwoordelijkheid. Er vinden structurele account-gesprekken plaats welke de administratieve last van procedures van verlengingen vervangen. Er is een gedeelde verantwoordelijkheid tussen de zorgaanbieder en de gemeenten/CJG+ in het terugbrengen van de behandelduur.	Jeugdhulp: 2.3 – 2.4 – 2.5 – 2.6 – 2.11 – 2.12
4d	Informatie digitaal ontsluiten en toepassen van AI in het werk We willen informatie binnen de organisatie digitaal beter ontsluiten, zodat inwoners en medewerkers snel en eenvoudig toegang hebben tot relevante kennis en documenten. Daarnaast onderzoeken en implementeren we toepassingen van kunstmatige intelligentie (AI) om het werk efficiënter, slimmer en gebruiksvriendelijker te maken.	Preventie: 1.1 – 1.5